

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

UWAGI GENERALNE

Przedstawiony opinii publicznej kompleks nowych uregulowań prawnych, mających porządkować i stabilizować zasady funkcjonowania, w tym wsparcia publicznego dla energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii (ustawa o odnawialnych źródłach energii, ustawa Prawo energetyczne i ustawa Prawa gazowe) nie spełnia w opinii Polskiej Izby Gospodarczej Energii Odnawialnej (PIGEO) w/w celów, a także nie gwarantuje wypełnienia ciężącego na Polsce obowiązku pełnej transpozycji do polskiego systemu prawnego dyrektywy Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. (Dyrektywa 2009/28/WE).

Najważniejsze zarzuty dotyczą:

- rezygnacji z obowiązku zakupu energii wytwarzanej w źródłach odnawialnych;
- nadmiernego skomplikowania zasad udzielania wsparcia, co uniemożliwia racjonalne szacowanie przyszłych przychodów, a tym samym planowanie inwestycji;
- nadmiernego skomplikowania i zbiurokratyzowania zasad dla funkcjonowania mikroźródeł, co eliminuje jakikolwiek efekt zachęty w tym zakresie;
- zastosowania zmienionych zasad udzielania wsparcia, bez żadnych okresów przejściowych, również do inwestycji zrealizowanych w ubiegłej dekadzie lub znajdujących się w trakcie realizacji;
- pominięcie szeregu kwestii stanowiących treść Dyrektywy (2009/28/WE) tak kluczowych, jak rola i udział samorządów lokalnych w rozwoju OZE, jak i szczegółowych, jak np. zagadnienie samochodów elektrycznych nierozzerwalnie związane z ideą SMART GRID;
- sprzeczności zapisów uzasadnienia i OSR z rzeczywistymi danymi dotyczącymi funkcjonowania poszczególnych sektorów energetyki korzystających ze źródeł odnawialnych, a także oczywistych rozbieżności z zapisami projektów ustaw.

Przyjęcie takiej filozofii funkcjonowania sektora OZE, a w szczególności zasad udzielania wsparcia publicznego z całą pewnością wywoła poważne perturbacje w funkcjonowaniu źródeł już istniejących, a także zahamuje rozwój branży na długie lata, co skutkować będzie nieosiągnięciem celów i wskaźników założonych w Polityce Energetycznej Polski do 2030 r. i w Krajowym Planie Działań na rzecz odnawialnych źródeł energii.

Większość ekspertów PIGEО skłania się ku opinii, że projektu ustawy o odnawialnych źródłach nie da się w prosty sposób poprawić, bez zasadniczej zmiany jego założeń. W tej sytuacji należy rozważyć konieczność opracowania projektu ustawy na nowo.

Deklarujemy nasze daleko idące wsparcie w takim procesie, który powinien zacząć się od publicznej dyskusji nad założeniami funkcjonowania całej branży, jak i zasad

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

wsparcia dla rozwoju poszczególnych sektorów OZE. Wydaje się, że dobrą alternatywą dla zaproponowanego w projekcie, bardzo skomplikowanego i nieprzewidywalnego systemu wsparcia, byłby system cen gwarantowanych (feed-in-tariff), sprawdzony w większości krajów Unii Europejskiej.

Dopiero uzgodnienie tych zasad, może pozwolić na napisanie spójnego i przejrzystego projektu ustawy. Działania te powinny zostać podjęte niezwłocznie, gdyż już samo ukazanie się projektu ustawy w takim kształcie spowodowało poważne perturbacje na rynku inwestycyjnym, czego negatywnym konsekwencjom należy jak najszybciej przeciwdziałać.

Projekt ustawy zawiera również szereg błędnych, albo trudnych do zaakceptowania zapisów. Niezależnie od ostatecznie przyjętego dalszego toku procedowania istotna część z nich będzie musiała znaleźć się w obiegu prawnym. Dlatego też, podtrzymując postulat podjęcia pilnych prac nad opracowaniem nowego projektu ustawy, przedstawiamy poniżej listę uwag i propozycji zmian, wraz z odpowiednimi uzasadnieniami.

UWAGI SZCZEGÓŁOWE

Rozdział 1 Art. 1 - 2

1. W Art. 2 wnosimy o zmianę definicji biogazu poprzez przyjęcie następującej treści pkt. 1: „1) *biogaz - gaz pozyskiwany z biomasy ~~z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych~~, w szczególności ~~z przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów~~ biogaz rolniczy;*”

Uzasadnienie:

Proponowana przez projektodawcę definicja zupełnie zbędnie wyszczególnia różne rodzaje surowców mogących służyć wytwarzaniu biogazu. Pomija natomiast wyodrębniony w pkt. 3 Art. 2 biogaz rolniczy. Z fizykochemicznego punktu widzenia, biogaz rolniczy określony definicją art. 2 pkt. 2 jest biogazem. Jednakże z projektu ustawy nie wynika jednoznacznie, czy termin „biogaz” obejmuje także „biogaz rolniczy”.

Wątpliwość tę potwierdzają wielokrotne przywołania w dalszej części projektu ustawy pojęć „biogazu”, jak też „biogazu rolniczego”, co sugeruje, że projektodawcy rozróżniają te terminy. Dla przykładu w art. 47 ust. 1 pkt.1 str. 27 wyszczególniono zarówno „biogaz”, jak i „biogaz rolniczy”. W innym miejscu, w art. 28 ust.1 pkt. d str.15 przywołuje się tylko „biogaz”.

Może to skutkować przykładowo brakiem możliwości pozyskania świadectw pochodzenia dla ciepła lub chłodu wytworzonego z biogazu rolniczego w wysokosprawnej jednostce kogeneracji i jednoczesną możliwość pozyskania takiego świadectwa dla każdego innego rodzaju biogazu. Wydaje się, że nie takie było zamierzenie projektodawcy.

PIGEO proponuje również przy tej uwadze wykreślić z definicji biogazu słów „zboża pełnowartościowe”. Zasadne jest wyłączenie zbóż pełnowartościowych w całej energetyce, nie tylko przy wytwarzaniu biogazu. Dlatego wnosimy, aby przytoczony fragment [zboża

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

pełnowartościowej wyszczególnić w definicji *biomasy*, określonej w projekcie ustawy art. 2 ust. 1 pkt. 3., a także o rozważanie, czy zakaz wykorzystywania „zbóż pełnowartościowych”, a także innych potencjalnych nośników energii, takich jak np. drewna z określonych grup handlowo-gatunkowych, nie powinien mieć statusu jednoznacznej normy ustawowej, a nie wynikać pośrednio z treści poszczególnych definicji.

Propozycja PIGEO jest zgodna z przepisami prawa unijnego oraz obecnie obowiązujących przepisach prawa krajowego oraz zapewni brak możliwości wykorzystania pełnowartościowego ziarna zbóż do wytwarzania biogazu.. Wpłyne to korzystnie na rozwój sektora biogazowni rolniczych, co jest zgodne z następującymi rządowymi strategiami: Polityką Energetyczną Polski do 2030 r. (PEP), Krajowym Planem Działania (KPD) oraz Kierunkami Rozwoju Biogazowni Rolniczych w Polsce na lata 2010-2020 (KRBR).

2. W Art. 2 wnosimy o zmianę definicji biogazu rolniczego przyjmując następującą treść pkt 1: „1) *biogaz rolniczy* - paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego ~~lub biomasy leśnej~~, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów;”

Uzasadnienie:

Na wstępie należy wskazać, że projektodawca przywołuje w definicji *biogazu rolniczego* pojęcie paliwa gazowego, które ma szerokie zastosowanie w obowiązującej ustawie Prawo energetyczne, ale nie jest zdefiniowane w żadnym z trzech przedłożonych wspólnie do konsultacji społecznych projektów ustaw: o odnawialnych źródła energii, Prawa gazowego, Prawa energetycznego.

W odniesieniu do proponowanej przez PIGEO poprawki, w której wykreślono *biomasę leśną*, chcielibyśmy wskazać, że intencją projektodawcy na rzecz wprowadzenia definicji *biogazu rolniczego* było umożliwienie rozwoju biogazowni rolniczych w Polsce. Nie znajduje zatem w opinii PIGEO uzasadnienie uwzględnienia w wytwarzaniu *biogazu rolniczego* surowców nie pochodzących z rolnictwa czy przetwórstwa rolno-spożywczego. Wykluczenie biomasy leśnej z definicji biogazu rolniczego jest tym bardziej zasadne, gdyż wytwarzanie biogazu rolniczego ograniczono do technologii opartej na fermentacji metanowej.

3. W Art. 2 wnosimy o zmianę definicji *biomasy* przez przyjęcie następującej treści pkt 3: „3) *biomasa* - ulegająca biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i związanych działów przemysłu, w tym z chowu i z hodowli ryb oraz akwakultury ~~spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biopaliw i biopłynów określone w art. 17 Dyrektywy 2009/28/WE~~, z wyłączeniem ziarna pełnowartościowego oraz drewna pełnowartościowego, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych;”

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Uzasadnienie:

Zaproponowana definicja *biomasy* w projekcie ustawy zgodna jest co prawda z art. 2 pkt e) Dyrektywy, ale nie odnosi się w żaden sposób do kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 17, które to przy wykorzystaniu biomasy/biopłynów/biopaliw w energetyce przez kraj członkowski, należy spełnić.

W efekcie, zaprezentowana definicja, umożliwiałaby wytwarzanie energii z drewna z lasu lub ziaren zbóż pełnowartościowych i jednocześnie pozyskanie zielonych certyfikatów. Przywołane kryteria zawierają w szczególności konieczność wprowadzenia zakazu wykorzystania w celach energetycznych produktów z lasu (drewna i zwierząt, które mają inne cele gospodarcze i środowiskowe), o czym dyskutowano wiele miesięcy m.in. przy konsultacjach społecznych projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki, które miało wydłużyć funkcjonowanie zielonych certyfikatów do roku 2020. W tym kontekście ponawiamy postulat zawarty w uwadze nr. 1, aby rozważyć wprowadzenie stosownych zakazów jako odrębnej normy prawnej, wyrażonej w sposób bezpośredni jako jednoznaczny przepis ustawowy, a nie jako zakaz wynikający pośrednio z przyjętych definicji. Wnosimy jednocześnie o wprowadzenie do Art. 2 stosownej definicji drewna pełnowartościowego, która definitywnie wykluczy jego stosowanie w celach energetycznych.

4. Wnosimy o weryfikację definicji energii aerotermalnej, którą w projekcie ustawy w pkt. 5 Art 2 określono jako: „5) *energia aerotermalna - energia o charakterze nieantropologicznym, magazynowana w postaci ciepła w powietrzu na danym terenie,*”

Uzasadnienie:

Z fizycznego (termodynamika) punktu widzenia definicja ta budzi wątpliwości merytoryczne. Energia to wielkość skalarna (niewektorowa) charakteryzująca stan danego układu fizycznego, w tym jego zdolność do wykonania pracy! W tym kontekście można mówić tylko o „przechodzeniu” układu z jednego stanu energetycznego do innego. Układ pochłania energię lub ją oddaje lub pozostaje w równowadze dynamicznej z otoczeniem, ale terminy „magazynowana”, czy „ciepło” to z termodynamicznego punktu widzenia kolokwializmy. Całkowicie niezrozumiałe jest natomiast dodanie do definicji z dyrektywy słowa „nieantropologiczna” (sic!). Po pierwsze, gdyby nawet przyjąć, że należy wyróżnić energię cieplną, która w wyniku działalności człowieka pochłaniana jest przez cząsteczki powietrza, to trzeba by zastosować słowo „antropogeniczny”. Antropologia to nauka o człowieku! Nie wiadomo jednak po co i w jaki sposób, należałoby dzielić energię powietrza nad danym terenem na tą, którą układ wchłonał np. z promieniowania słonecznego, lub z promieniowania termalnego gruntu, i na tą która pochodzi np. z „wyspy cieplnej”, jaką jest miasto. Czy na przykład energia cieplna oddawana nocą przez ściany budynków nagrzane słońcem w ciągu dnia, to energia naturalna, czy antropogeniczna? Po co miałyby się przeprowadzać takie rozróżnienia? W definicji dyrektywnej takiego rozróżnienia nie ma.

5. W Art. 2 wnosimy o doprecyzowanie definicji instalacji odnawialnego źródła energii poprzez nadanie pkt 9 następującej treści: „9) *instalacja odnawialnego źródła energii - urządzenie techniczne służące do wytwarzania energii z*

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

odnawialnego źródła energii, w tym także urządzenia techniczne, które pobierają i przetwarzają tymczasowo zmagazynowaną energię pochodzącą z tego źródła;

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana precyzuje definicję odnosząc się do urządzeń a nie tylko jednego urządzenia. Większość jednostek wytwórczych wykorzystujących odnawialne źródła do wytwarzania energii bazuje na szeregu powiązanych ze sobą procesów i urządzeń. Jednakże także przy tej definicji wskazać należy, że użycie słowa „zmagazynowana” w połączeniu z energią jest niewłaściwa.

6. W Art. 2 wnosimy o ujednoczenie górnej granicy mocy zainstalowanej dla mikroinstalacji tak aby zgodna była z Dyrektywą kogeneracji poprzez zmianę pkt 12 do następującej treści: „12) mikroinstalacja - instalacja odnawialnego źródła energii o zainstalowanej mocy elektrycznej ~~do 40~~ nie większej niż 50 kW i/lub zainstalowanej mocy cieplnej lub chłodniczej ~~do~~ nie większej niż 70 kW, ~~lub służącej do wytwarzania biogazu rolniczego, lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 100 kW, i/lub zainstalowanej mocy cieplnej, lub chłodniczej nie większej niż 130 kW;~~”

Uzasadnienie:

Przyjęcie wielkości mikroinstalacji jest sprawą umowną, nie określoną w KPD ani w Dyrektywie 2009/28/WE. Jednak można w projektowanej ustawie skorzystać z definicji funkcjonujących obecnie w prawodawstwie unijnym (np. Dyrektywa 2004/8/WE) lub krajowym (np. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 lipca 2011, Dz.U. 176 poz. 1052).

Przywołane dla przykładu regulacje jednoznacznie wskazują, że za mikroinstalację uznaje się instalację nie większą niż 50 kW_{el} - odnosi się to do wszystkich instalacji, nie tylko wykorzystujących źródła odnawialne. Jeśli, z jakichś względów, projektodawca planuje w przypadku odnawialnych źródeł odstąpić od progowej wartości 50 kW_{el} i ustalić inną, nie powinna ona być mniejsza niż 50 kW_{el}. Należy także ujednoczyć wielkość instalacji dla wszystkich rodzajów OZE. Zaproponowana przez projektodawcę wartość progowa 100 kW_{el} dla biogazowni rolniczych jest do przyjęcia pod warunkiem wskazania takiej wartości progowej dla wszystkich pozostałych źródeł odnawialnych, szczególnie kiedy dla przykładu roczna produkcja energii w takich sektorach jak fotowoltaika czy energetyka wiatrowa na kW mocy zainstalowanej będzie znacznie mniejsza aniżeli w sektorze biogazu rolniczego. PIGEO proponuje także dodać literę „i” aby nie wykluczyć jednostek kogeneracji (jednoczesne wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła) opalanych biogazem, biomasą lub biopłynem z mikroinstalacji w przypadku kiedy moc łączna elektryczna i cieplna przekroczy określoną jedną wartość progową. Zasadne jest także uściślić wielkość progową mocy, dla której instalacja OZE będzie uznana za mikro (wnosimy by używać „nie większej niż” zamiast „do”). Będzie to zgodne ze wspomnianą Dyrektywą 2004/8/WE. Wdrażając w pełni Dyrektywę 2009/28/WE należy także wprowadzić definicję instalacji małej np. do poziomu 1 MW_{el}. i wykorzystać w Art. 46. Wielkość takiej instalacji z powodzeniem stosowana jest w obecnie obowiązujących przepisach prawa unijnego jak również prawa krajowego.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

7. W Art. 2 Wnosimy o dodanie punktu 15a przedstawiającego definicję energii ze źródeł odnawialnych o następującej treści: „15a) energia ze źródeł odnawialnych - energia wiatru, energia promieniowania słonecznego, energia aerotermalna, energia geotermalna, energia hydrotermalna, hydroenergia, energia pozyskiwana z biomasy, energia pozyskiwana z gazu pochodzącego ze składowisk odpadów, oczyszczalni ścieków i źródeł biologicznych (biogaz), energia pozyskiwana z biogazu lub biogazu rolniczego oraz energia pozyskiwana z bio płynów;”

Uzasadnienie:

Konieczne jest przyjęcie definicji energii ze źródła odnawialnego, która klasyfikowana będzie do realizacji celu określonego w Dyrektywie a także KPD i która posłuży do wyliczenia udziału jej w finalnym zużyciu energii brutto. Będzie to zgodne z Dyrektywą i definicją energii określoną w Dyrektywie Art. 2 lit. a.

Rozdział 2 Art. 3 - 20

1. W Art. 4 ust. 1 wnosimy o uzupełnienie w ust. 2 zapisów o energię cieplną z biogazu rolniczego na rzecz rejestracji tych źródeł: „2. Nie jest wymagane uzyskanie koncesji na wytwarzanie biogazu rolniczego, energii elektrycznej i/lub cieplnej i/lub chłodu wytwarzanej z biogazu rolniczego, energii elektrycznej wytwarzanej w mikroinstalacji oraz energii przeliczonej na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.”

Uzasadnienie:

Wprawdzie, zgodnie z projektowaną ustawą Prawo energetyczne (art. 58 ust. 1) wytwarzanie ciepła w źródle o mocy cieplnej zainstalowanej nie przekraczającej 5 MW nie wymaga koncesji. Nie należy spodziewać się, że w Polsce powstawać będą jednostki o mocach cieplnych zainstalowanych przekraczających 5 MW na biogaz rolniczy. Jednakże nie można tego wykluczyć. Wtedy bez przyjęcia poprawki, przy zainstalowaniu jednostki kogeneracyjnej CHP o mocy elektrycznej powyżej 5 MW przedsiębiorca zobowiązany byłby pozyskać rejestr ARR i jednocześnie koncesję na ciepło. Przyjęcie poprawki wpłynie pozytywnie także na ewidencjonowanie wytwórców energii elektrycznej i cieplnej z biogazu rolniczego. Propozycja ta może mieć także kluczowe znaczenie dla możliwości pozyskania świadectwa pochodzenia przedsiębiorcom wytwarzającym energię elektryczną i ciepło lub chłód, o których mowa w art. 28 ust. 1 projektu ustawy OZE, o ile doprecyzowana zostanie definicja biogazu, który swym zakresem włączy pojęcie biogazu rolniczego.

2. Wnosimy o zmianę treści w Art. 5 ust. 3 pkt 3 lit. c do następującej: „c rodzaju instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego ~~oraz jej wydajności w danym roku kalendarzowym;~~”

Uzasadnienie:

Na etapie składania wniosku o wpis do rejestru ARR, przedsiębiorstwo zamierzające prowadzić działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biogazu

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

rolniczego lub biogazu rolniczego nie jest w stanie określić rzeczywistej wydajności instalacji w danym roku kalendarzowym. Należy odstąpić od tego wymogu.

3. Wnosimy o wykreślenie ust. 3 w Art. 12: ~~„3. Prezes ARR, w terminie do dnia 30 listopada każdego roku, ustala i ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz surowców, o których mowa w art. 2 pkt 2, który stosuje się od dnia 1 stycznia roku następującego po roku w którym wykaz ogłoszono.”~~

Uzasadnienie:

Zaproponowana definicja biogazu rolniczego precyzuje wystarczająco rodzaje surowców, jakie mogą zostać wykorzystane do wytwarzania biogazu rolniczego. Ustalanie rodzajów biomasy do wytwarzania biogazu w drodze decyzji Prezesa ARR wprowadza niczym nie uzasadnioną niepewność systemową i może prowadzić do licznych pominięć różnych rodzajów biomasy, określonej w definicji biogazu rolniczego w art. 2 oraz do różnego nazewnictwa rodzajów biomasy mogących prowadzić do dwuznaczności i zbędnych kontrowersji. Oznacza to także konieczność stworzenia szeregu nowych stanowisk pracy w Agencji, co oznacza wzrost kosztów administracji i jest sprzeczne z deklaracjami rządu na rzecz deregulacji i oszczędności systemowych. Należy odstąpić od tej propozycji, która nie figuruje w obecnie obowiązujących przepisach z zakresu biogazu rolniczego.

Rozdział 3 Art. 21 - 24

1. W Art. 23 wnosimy o wprowadzenie gwarantowanego dostępu do sieci dla wszystkich wytwórców energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych ubiegających się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Za gwarantowany dostęp rozumie się wskazanie przez przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej punktu przyłączenia i wydanie technicznych warunków przyłączenia przedsiębiorcy lub prosumentowi ubiegającemu się o przyłączenie źródła odnawialnego oraz zawarcie umowy o przyłączenie. Umowa przyłączeniowa ważna jest określony okres czasu, w czasie którego przedsiębiorstwo energetyczne lub prosument ubiegający się o przyłączenie przygotowuje i wybuduje odnawialne źródło energii, a przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej przygotowuje infrastrukturę sieciową do włączenia odnawialnego źródła energii. Wnosimy w pierwszej kolejności o przygotowanie założeń tych regulacji i poddanie ich następnie konsultacjom społecznym. Wypracowane efekty dyskusji powinny stać się podstawą do zaproponowania przez projektodawcę regulacji prawnych. Wnosimy, aby w założeniach tych uwzględnić rozwój sieci inteligentnych z wykorzystaniem zużycia energii elektrycznej generowanej w źródłach odnawialnych w sektorze transportowym oraz z wykorzystaniem sieci zamkniętych, o których mowa w projekcie ustawy Prawo energetyczne. Należy

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

nadać również możliwość starania się o przyłączenie i zawieranie umów przyłączeniowych grupom przedsiębiorców lub podmiotów, którzy ubiegają się wspólnie o przyłączenie do sieci w jednym punkcie.

Uzasadnienie:

Dyrektywa 2009/28/WE wymaga gwarantowanego lub priorytetowego dostępu wszystkim odnawialnym źródłom energii do sieci elektroenergetycznej. Z uwagi na dużą barierę integracji odnawialnych źródeł należy rozwijać sieci dystrybucyjne i przesyłowe do roku 2020 tak, aby w kontekście realizacji celów Dyrektywy mieć możliwość przyłączenia wszystkich planowanych jednostek wytwórczych, w liczbie na poziomie przynajmniej określonej w scenariuszach tabeli 10 KPD. W KPD poinformowano Komisję Europejską i opinię publiczną, chociaż w sposób nie mający nic wspólnego z rzeczywistością (4.2.6. pkt h), że „*podstawowe preferencje dla OZE w zakresie przyłączania do sieci elektroenergetycznej to priorytet w przyłączaniu do sieci nowych instalacji wytwarzających energię elektryczną ze źródeł odnawialnych*”. Taki priorytet nie wynika z obowiązującej ustawy Prawo energetyczne, a także z zapisów proponowanej ustawy o odnawialnych źródłach energii i pozostałych dwóch projektów aktów prawnych. Projekt ustawy nie wdraża w tym zakresie Dyrektywy 2009/28/WE. Projektodawca zaproponował dostęp do sieci na równych zasadach wszystkim źródłom odnawialnym (także mikroinstalacjom) i konwencjonalnym. Proponowane zapisy stoją więc w sprzeczności z art. 16 Dyrektywy i nie ułatwiają integracji jednostek OZE na rzecz realizacji celów określonych w perspektywie 2020 r. Priorytetowy przesył energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych jest zapewniony w obowiązujących przepisach, jednakże może on nastąpić dopiero po przyłączeniu i nie może być interpretowany przez projektodawcę jako priorytetowy czy gwarantowany dostęp do sieci.

Rozdział 4 Art. 25 - 5

1. Zaproponowany w projekcie system wsparcia (rozdział 4) oparto na całkiem innych zasadach, niż deklarowane w przesłanym w 2010 r do Komisji Europejskiej Krajowym Planie Działania na rzecz odnawialnych źródeł energii, oraz przedstawionych w Uzasadnieniu do projektu ustawy. Wbrew wymogom Dyrektywy 2009/28/WE proponowany system wsparcia jest nieprzejrzysty, niestabilny, nie zapewnia przewidywalności przychodów, nawet w krótkiej perspektywie czasowej i nie ustala przychodów minimalnych i gwarantowanych. Projektodawca proponuje pogorszenie warunków wsparcia (w stosunku do stanu obecnego) dla praktycznie wszystkich typów nowych inwestycji wykorzystujących źródła odnawialne, planowanych do oddania po wejściu w życie ustawy, ale także dla instalacji już funkcjonujących, które powstały po 2005 r. oraz dla będących w trakcie budowy.

W szczególności projekt ustawy ogranicza stosowanie bardzo dobrze dotychczas funkcjonującej zasady gwarancji odbioru i zakupu energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem energii, tylko do mikroźródeł. Większe obiekty (większe od 40 kW i 100 kW odpowiednio) zostają tej gwarancji pozbawione. Projektodawca nie

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

wyjaśnia powodów tak zasadniczej zmiany jednego z dwóch podstawowych filarów obecnie funkcjonującego systemu wsparcia.

Jednocześnie zakłada się systematyczne obniżanie maksymalnej (ale w żaden sposób nie gwarantowanej) wartości „zielonych certyfikatów”, dodatkowo zakładając obniżenie przychodów dla części sektorów poprzez zastosowanie tzw. współczynników korekcyjnych, których wartości i zasad ustalania nie podaje się. W efekcie proponowany system wsparcia nie może być uznany za skuteczny dla osiągnięcia wspólnotowych i krajowych celów szczegółowych (w podziale na sektory i technologie) i celu ogólnego (15%).

Projekt ustawy w tym zakresie musi zostać całkowicie zrewidowany. Konieczne jest przyjęcie takich zasad wsparcia, które z jednej strony zapewnią będą stabilność i przewidywalność przychodów w okresach adekwatnych dla umożliwienia zwrotu nakładów inwestycyjnych wraz z racjonalną stopą zysku oraz stanowić będzie zachętę dla podejmowania nowych inwestycji, koniecznych aby do roku 2020 realizować przyjęte w tym zakresie cele. Przed sformułowaniem nowych propozycji zapisów ustawowych, w pierwszej kolejności należy przedłożyć do konsultacji społecznych przemyślane i kompleksowe założenia takiego systemu wsparcia - wydaje się, że dobrą alternatywą dla zaproponowanego w projekcie, bardzo skomplikowanego i nieprzewidywalnego systemu wsparcia, byłby system cen gwarantowanych (feed-in-tariff). Dopiero po publicznej, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, dyskusji tych założeń i w oparciu o jej efekty, zaproponować będzie można szczegółowe rozwiązania regulacyjne. Poniżej prezentujemy wybrane argumenty, które potwierdzają słabość proponowanego mechanizmu, który może generować znacznie więcej kontrowersji aniżeli obecnie funkcjonujący system zielonych certyfikatów.

Uzasadnienie:

- a. Treść Art. 25 ust. 1 utrzymuje gwarancję odbioru i zakupu energii po cenach stanowiących średnią cenę energii na rynku konkurencyjnym z roku ubiegłego tylko dla mikroinstalacji. W efekcie tego, wytwórcy energii z instalacji OZE o mocy powyżej 40 kW (OZE nie będące biogazem rolniczym) lub 100 kW (biogaz rolniczy) nie będą w stanie konkurować na rynku z innymi wytwórcami w zakresie wprowadzania energii do sieci. Kwestie te w Uzasadnieniu do projektu ustawy i Ocenie Skutków Regulacji (OSR) zostały zupełnie pominięte, mimo iż mają one kardynalne znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju wszystkich branż OZE. Ceny energii możliwe do pozyskania na rynku, przy takiej regulacji będą znacznie niższe od średnich cen rynkowych i wytwórcy, szczególnie z mniejszych źródeł, nie będą w stanie konkurować z energetyką konwencjonalną. Dotyka to wszystkich rodzajów OZE, nie tylko oddawanych do użytku po wejściu w życie ustawy, ale także tych, które zaczęły funkcjonowanie lub są w trakcie realizacji po 2005 r.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

- b. Odstąpienie od gwarancji zakupu energii generowanej w źródłach odnawialnych jest niezgodne z deklaracjami z Krajowego Planu Działania (KPD), w którym wielokrotnie stwierdzono (m.in. str. 30 i str. 90), że *„Dodatkową regulacją zapewniającą (...) zlikwidowanie bariery polegającej na ryzyku inwestycyjnym jest wprowadzenie do systemu wsparcia minimalnego gwarantowanego poziomu przychodu”*. Dodatkowo na str. 101 KPD wskazano, że w Polsce wprowadzono *„system zakupu energii elektrycznej przez sprzedawców energii elektrycznej z urzędu”*, bez jakiejkolwiek informacji, że planuje się odejście od tego obowiązku. Zagadnienie to dość szeroko opisane jest także na stronie 75 i 77 KPD, gdzie jednoznacznie wskazuje się Komisji Europejskiej, że polski system wsparcia obejmuje: *„priorytet w odbiorze produkowanej przez nich energii do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej”* oraz *„gwarancje sprzedaży wyprodukowanej energii po cenach, co najmniej równych średnim cenom energii konwencjonalnej rynku konkurencyjnego w poprzednim roku kalendarzowym”*. Odstąpienie od gwarancji odbioru energii jest niezgodne także z przyjętymi działaniami w pkt. 5.2. Polityki Energetycznej Polski do roku 2030, który deklaruje utrzymanie mechanizmów wsparcia dla producentów energii ze źródeł odnawialnych oraz pkt. 64 Dyrektywy 2009/28/WE, który stwierdza, że konieczne jest wzmocnienie ram dla włączenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii do sieci, o których mowa w Dyrektywie 2001/77/WE.
- c. Należy również podkreślić, że rezygnacja z obowiązku zakupu energii po cenie gwarantowanej, stanowiącej w danym roku średnioroczną cenę energii na rynku konkurencyjnym z roku poprzedniego (art. 25), a jednocześnie uwikłanie tej średniej ceny w algorytmie wyliczenia opłaty zastępczej (art. 35) powoduje, że oprócz nieuniknionego spadku przychodów ze sprzedaży samej energii, wytwórcy otrzymają również mniejsze wsparcie ze sprzedaży certyfikatów w miarę, jak rosnąć będzie, co jest pewne, cena energii konwencjonalnej. Wzrost średniej ceny energii będzie powodować, w myśl art. 35, automatyczne obniżenie wartości zielonych certyfikatów, przy czym jakkolwiek próba oszacowania tej wartości, zwłaszcza w sytuacji kiedy Minister Gospodarki będzie co trzy lata określał dodatkowo współczynniki korekcyjne, jest zadaniem niewykonalnym.
- d. Wszystkie te zmiany pozostają w sprzeczności z zapisami Krajowego Planu Działania, w którym wielokrotnie podkreśla się *„jednolitość”, „czytelność”* i *„stabilność”* systemów wsparcia OZE. Należy przywołać tu także liczne zapisy z Uzasadnienia do projektu ustawy nie znajdujące odzwierciedlenia w jej treści a dotyczące gwarancji odbioru energii, które w sposób ewidentny wprowadzają opinię publiczną w błąd:
- *„Zamierzeniem rządowego projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zagwarantowanie stabilnego systemu wsparcia dla inwestorów zainteresowanych rozwojem energetyki odnawialnej.”*

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

- „Jednakże głównym założeniem projektowanej ustawy o odnawialnych źródłach energii jest wdrożenie jednolitego i czytelnego systemu wsparcia dla producentów zielonej energii, który stanowiłby wystarczającą zachętę inwestycyjną dla budowy nowych mocy wytwórczych, ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.”
- „Dodatkową regulacją zapewniającą bardziej efektywne wykorzystanie środków oraz zlikwidowanie bariery polegającej na ryzyku inwestycyjnym jest wprowadzenie do systemu wsparcia minimalnego gwarantowanego poziomu przychodu.”
- „Zatem podstawowym celem projektowanej ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zbudowanie spójnych ram prawnych, z uwzględnieniem standardów europejskich, a także transpozycja dyrektywy 2009/28/WE.”
- „Mechanizm wsparcia przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną w OZE będzie nadal dwukierunkowy, tj. z jednej strony kształtuje zasady i zakres obowiązkowego zakupu z urzędu wytworzonej energii elektrycznej (...)”.

Zaden z przytoczonych wyżej cytatów z Uzasadnienie nie ma swojego odpowiednika w projekcie ustawy, a więc nie dotyczy ono przedkładanego do konsultacji społecznych dokumentów, co jest działaniem nie mającym dotychczas precedensu i karygodnym.

- e. Warto także zaznaczyć, że obowiązujące obecnie w krajowych prawie pojęcie „sprzedawcy z urzędu” (podmiot zobowiązany do zakupu energii wytworzonej z OZE) w projektowanym pakiecie ustaw usunięto. Wobec usunięcia z obrotu prawnego przepisu art. 9a ust. 6 obowiązującej ustawy Prawo energetyczne, który wprowadza obowiązek zawarcia umowy zakupu energii z OZE, dotychczasowi sprzedawcy z urzędu mieli by prawo podjąć działania zmierzające do rozwiązania umów zawartych z wytwórcami OZE funkcjonującymi na rynku. Zasada sprzedawcy z urzędu jednoznacznie „wylaniała” przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną spośród licznych na rynku polskim - jest to spółka, na terenie działania której następuje przyłączenie źródła. Abstrahując od tego, że projektodawca pozbawia gwarancji ceny wytwórców energii elektrycznej z OZE, to tymi regulacjami pozbawia ich także możliwości sprzedaży tej energii po cenie gwarantującej opłacalność inwestycji.
- f. Przykładem braku zdolności przewidywania skutków niechlujnie sformułowanych zapisów jest Art 25. Pozornie słuszny obowiązek zakupu energii oferowanej z mikroinstalacji przez przedsiębiorstwo zajmujące się wytwarzaniem i sprzedażą energii odbiorcy końcowemu może prowadzić do kuriozalnej sytuacji, w której lokalne niewielkie źródło zaopatrujące bezpośrednio lokalnego odbiorcę będzie zmuszone do przyjęcia ofert zakupu ze wszystkich mikroinstalacji, które się do niego zgłoszą. Propozycja ta skutkowałaby koniecznością pozyskania przez takiego lokalnego wytwórcę

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

energii elektrycznej (także z odnawialnego źródła) dodatkowej koncesji na obrót energią elektryczną. Przykładowo, wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego, sprzedający jej część „sąsiadowi”, prowadząc działalność w oparciu o rejestrację URE (przedsiębiorca mikro, art. 13 ust. 1) lub w oparciu o rejestrację ARR (art. 4 ust. 1) musiałby kupować oferowaną energię z każdej mikroinstalacji, która się do niego zwróci. Może to ponadto skutkować kumulacją obowiązku zakupu energii z OZE na rzecz tylko jednej grupy kapitałowej spółek obrotu energią lub wytwarzania energią. Jest to konsekwencja usunięcia pojęcia sprzedawcy z urzędu i niezrozumiałej próby ochrony przedsiębiorstw dystrybucyjnych przed nawiązywaniem umów z operatorami mikroinstalacji.

- g. Proponowana treść artykułu 28 prowadzi, przy połączeniu z definicją biogazu rolniczego, o której mowa w Art. 2 projektu ustawy, do braku możliwości pozyskania świadectw pochodzenia za energię elektryczną z biogazu rolniczego. Wątpliwe byłoby także pozyskiwanie świadectw pochodzenia dla ekwiwalentnej ilości energii elektrycznej z biogazu rolniczego włączanego do sieci dystrybucyjnej gazowej oraz za ekwiwalentną ilość energii elektrycznej obliczonej na podstawie ciepła użytkowego wytworzonego w jednostce kogeneracji wysokosprawnej. Konieczna jest przede wszystkim zmiana definicji biogazu. Idea włączania biogazu rolniczego do sieci gazowej jest również wątpliwa z uwagi na usunięcie pojęcia paliwa gazowego z pakietu 3 ustaw energetycznych.
- h. System proponowanych współczynników korekcyjnych cechuje trudna do zrozumienia niekonsekwencja, wynikająca zapewne z faktu nadmiernego i do niczego nie potrzebnego skomplikowania tego systemu. Przykładowo, projekt ustawy przewiduje rozwój biogazowni rolniczych w nowych kierunkach polegających na integracji biogazu rolniczego bezpośrednio z dystrybucyjną siecią gazową. Wprowadza się w związku z tym współczynnik korekcyjny dla świadectwa pochodzenia (mimo, że istnieje wątpliwość co do możliwości ich pozyskania) za fizycznie wytworzoną energię elektrycznej z biogazu rolniczego, a jednocześnie nie aplikuje się tego rozwiązania do certyfikatów wydawanych na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej obliczonej na podstawie energii pierwotnej biogazu włączonego do sieci gazowej (art. 30 ust. 3). W tej sytuacji przy znacznie wyższych kosztach inwestycji oraz wyższych kosztach operacyjnych dla tego typu instalacji, przy planowanym współczynniku korekcyjnym dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego >1 , żaden z podmiotów nie będzie zainteresowany rozwojem biogazowni integrowanych z siecią gazową. Opisane w Uzasadnieniu zagadnienia „dostawy biogazu rolniczego o jakości gazu ziemnego dla wielu mieszkańców wsi i miasteczek oraz podmiotów gospodarczych” są zatem pustą deklaracją, której w żaden sposób nie uda się zrealizować bez zasadniczej zmiany proponowanych zapisów. Podobny problem dotyczy korekcji ekwiwalentnej ilości energii elektrycznej obliczonej z ciepła z kogeneracji (art. 30 ust. 2).

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

- i. W art. 35 ust. 1 projektodawca zaproponował algorytm wyliczenia opłaty zastępczej, przyjmując za jednostkową opłatę zastępczą wartość $Ozj = 470$ PLN/MWh. Projektodawca proponuje, aby wartość certyfikatów zielonych determinowana była (jeszcze przed korekcją współczynnikiem) stanowiła różnicę proponowanej jednostkowej opłaty zastępczej oraz średniej ceny energii na rynku konkurencyjnym. Przypomnieć należy, że jednocześnie proponuje się usunąć z Prawa energetycznego obowiązek zakupu energii ze źródeł odnawialnych po cenie gwarantowanej. Wcześniej wskazano, jakie niesie to za sobą konsekwencje w stosunku do ceny energii elektrycznej. Tym zapisem projektodawca proponuje natomiast znaczącą obniżkę ceny certyfikatu (jeszcze przed korekcją współczynnikami sektorowymi) w każdym kolejnym roku. Tak więc proponowany mechanizm wsparcia prowadzi nie tylko do obniżenia wysokości wsparcia poprzez współczynniki korekcyjne ale także poprzez zmniejszenie ceny certyfikatów zależne od corocznego tempa wzrostu średniej ceny energii z rynku konkurencyjnego z roku poprzedniego.
- j. W przypadku systematycznego spadku wartości zielonego certyfikatu (różnica jednostkowej opłaty zastępczej i ceny energii średniorocznej ($Ozj - Oze$)), zamiar jednoczesnego zniesienia zasady podwyższenia o 30% kary za nie wypełnienie obowiązków (art. 82) może prowadzić do sytuacji, w której kara wnoszona z przykładowo rocznym „opóźnieniem” może być niższa niż sam koszt wypełnienia obowiązku. Taki mechanizm wspiera tylko spółki obrotu energią elektryczną.
- k. Projektodawca zaproponował wyjściową wartość jednostkowej opłaty zastępczej (zwanej dalej *Ozj nowa* dla rozróżnienia od jednostkowej opłaty zastępczej obecnie funkcjonującej, którą nazwijmy *Ozj stara*) na poziomie 470 PLN, oświadczając jednocześnie, że jest to suma obowiązującej dziś jednostkowej opłaty zastępczej (*Ozj stara*) i średniej ceny energii na rynku konkurencyjnym z roku poprzedniego (*Oze*). Oświadczenie to nie jest zgodne z prawdą. W rzeczywistości poziom 470 PLN oznacza obniżenie wyjściowej jednostkowej opłaty zastępczej (*Ozj nowa*) w stosunku do w/w sumy (średnia cena energii z 2011 wyniesie ok. 202 zł/MWh, wartość opłaty zastępczej *Ozj stara* 287 zł / MWh, co łącznie wynosi ok. 489 zł/MWh a więc o 19 zł więcej niż proponowana nowa jednostkowa opłata zastępcza). Po raz kolejny projektodawca wprowadza w błąd opinię publiczną podając nieprawdziwe informacje na temat proponowanego mechanizmu wsparcia.
- l. W Art. 47 ust. 1 projektodawca proponuje wprowadzić współczynniki korekcyjne na rzecz zróżnicowania wsparcia dla poszczególnych rodzajów OZE przewidując wydanie stosownego rozporządzenia wykonawczego przez Ministra Gospodarki. Zgodnie z art. 3 ust. 2 Dyrektywy 2009/28/WE dla stabilności systemu wsparcia, wymagane jest wprowadzenie „środków skutecznie zaprojektowanych”. Zastrzegając, że znacznie lepszą niż współczynniki korekcyjne alternatywą jest system degresywnych cen gwarantowanych, ustalanych co roku z wyprzedzeniem co najmniej 3 letnim

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

dla nowo uruchamianych instalacji, PIGEO postuluje wprowadzenie tego typu różnicowań wyłącznie na poziomie ustawy, tak aby niemożliwe było zbyt częste zmienianie proporcji w odniesieniu do poszczególnych sektorów OZE. Sprawa systemów wsparcia i jego poziomu jest sprawą kluczową dla stabilności systemu i zainteresowania inwestorów.

- m. Źródło informacji o kosztach produkcji energii w poszczególnych sektorach nie zostało w uzasadnieniu i OSR ujawnione, w związku z czym nie można ocenić jego wiarygodności. PIGEO dysponuje zupełnie innymi wyliczeniami wskazującymi przykładowo na znacznie niższe koszty wytwarzania energii we współspalaniu i znacznie wyższe w energetyce wiatrowej czy wodnej. Tymczasem, zgodnie z rysunkiem na stronie 12 Ocena Skutków Regulacji można przyjąć, w przybliżeniu, że wartość współczynników korekcyjnych dla wiatru ma wynosić (0,75), dla biogazu (1,4), dla współspalania (0,7), dla fotowoltaiki (2). Nie kontestujemy generalnie zasady różnicowania wysokości wsparcia przyznawanego różnym sektorom OZE, jednak tylko przy założeniu że różnicowanie to oparte jest na rzetelnych i sprawdzalnych wyliczeniach uwzględniających rzeczywiste uwarunkowania rynkowe i koszty inwestycyjne. Nie do zaakceptowania jest stosowanie zmienionych poziomów wsparcia dla inwestycji już zrealizowanych a także będących w toku realizacji, dla których studia wykonalności opracowano na podstawie dotychczas obowiązujących zasad i wspomnianych wcześniej deklaracji rządu o stabilności systemów wsparcia. Należy też wskazać, że spadające ceny technologii nie mają żadnego wpływu na koszty produkcji w instalacjach, które już istnieją, a które znajdują się w okresie spłaty kredytów przed osiągnięciem momentu zwrotu kosztów wyłożonych nakładów inwestycyjnych. Dlatego też wydaje się oczywiste, choć nie zostało to uwzględnione w projekcie ustawy, że współczynniki korekcyjne mogą stosować się tylko i wyłącznie do inwestycji, które dopiero będą realizowane. Podkreślamy, że zamiast skomplikowanego i nieprzewidywalnego systemu współczynników korekcyjnych podobny efekt można osiągnąć poprzez wprowadzenie znacznie bardziej przejrzystego systemu cen gwarantowanych. Przyjęcie projektu ustawy narażałoby Skarb Państwa na roszczenia inwestorów z tytułu praw nabytych dla projektów inwestycyjnych rozpoczętych przed wejściem w życie ustawy. Obecny system opłaty zastępczej i zielonych certyfikatów został przewidziany prawnie do roku 2017, czyli 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Ponadto, rząd deklarował w Polityce Energetycznej Polski do roku 2030 oraz w Krajowym Planie Działań, że systemy wsparcia zostaną utrzymane. Należy zaproponować także przepisy przejściowe dla projektów, których realizacja rozpoczęła się i ustalić okres na zakończenie realizacji (np. rok/dwa po wejściu w życie ustawy) z utrzymaniem praw nabytych (w przypadku projektów OZE, dla których planowane jest ewentualne obniżenie poziomu wsparcia w stosunku do obecnego poziomu).

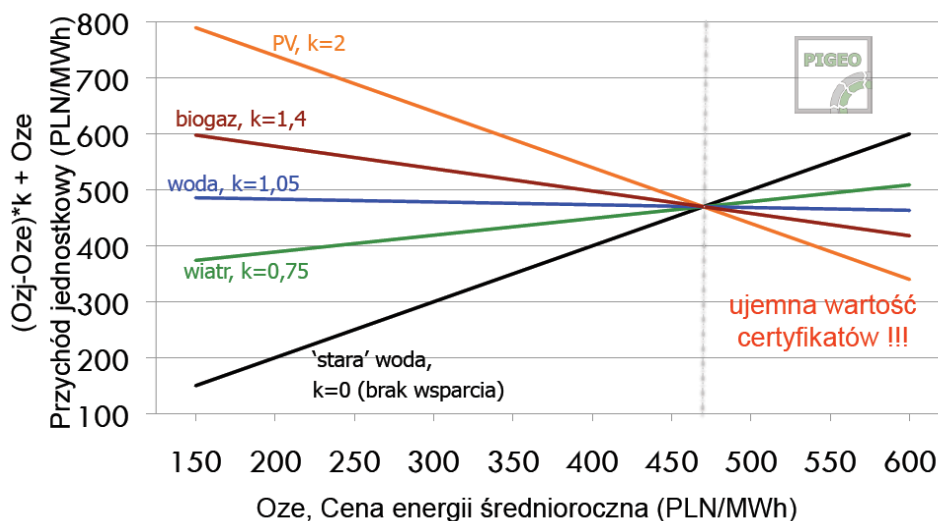

6 lutego 2012

Stanowisko PIGE O do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

- n. Należy wskazać ponadto, zakładając że dla danego wytwórcy, ustalony raz współczynnik korekcyjny (k) obowiązywał będzie w perspektywie wieloletniej (nie wynika to z projektu ustawy, chociaż werbalnie projektodawcy zapewniają utrzymanie raz ustalonego współczynnika na okres 15 lat na niezmiennym poziomie) oraz przyjmując hipotetycznie, że wytwórca osiągnie na rynku za energię wytworzoną z OZE cenę średnioroczną z poprzedniego roku, zaproponowany algorytm prowadzić może do corocznego spadku wartości zielonego certyfikatu (różnicy opłaty zastępczej i średniej ceny energii ($Ozj\ nowa - Oze =$ maksymalna cena certyfikatu przed korekcją)). Niezależnie od wartości współczynnika korekcyjnego oznacza to systematyczny spadek przychodów znacznie szybszy w przypadku sektorów ze współczynnikiem wyższym od 1. Potwierdza to, z jakim ryzykiem spotkają się operatorzy instalacji już istniejących, których struktura finansowania zakładała zupełnie inny, bo rosnący poziom przychodów. Jednocześnie w przypadku nowych inwestycji zbyt szybka regresja wpływów oraz brak przewidywalności współczynników, może zadecydować o zaniechaniu ich realizacji. Doskonale obrazuje to poniższy wykres przedstawiający wyniki symulacji przychodów jednostkowych nakreślonych od średniej ceny na rynku konkurencyjnym dla wybranych źródeł z odpowiednim współczynnikiem korekcyjnym (wybrany na podstawie OSR wydanego do projektu ustawy). Założono, że wytwórca OZE otrzyma cenę energii gwarantowaną średnioroczną z roku poprzedniego (mimo, że takiego obowiązku nie ma i w praktyce ceny te, a także całkowita wielkość sprzedaży mogą być znacznie niższe niż w chwili obecnej i niż to, co zaprezentowano na wykresie), natomiast za jednostkową cenę certyfikatów przyjęto wartość ($Ozj\ nowe - Oze$)* k . Należy dodać, że w praktyce już dzisiaj cena sprzedaży certyfikatów osiąga z reguły mniejsze wartości, niż by to wynikało z poziomu opłaty zastępczej, gdyż w umowach dwustronnych, szczególnie długoterminowych ustala się ją na niższym poziomie.

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Rys. Maksymalne przychody jednostkowe dla wybranych źródeł w funkcji średniorocznej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym. W przychodach za cenę certyfikatu przyjęto wartość $(Ozj-Oze) \cdot k$, przyjmując za Ozj wartość 470 PLN. Nie uwzględniono inflacji wartości opłaty zastępczej.

- o. Rysunek powyżej potwierdza, że uzależnienie maksymalnej ceny certyfikatów od ceny energii osiąganego na rynku konkurencyjnym (jak określono w art. 35 ust. 1 przez projektodawcę) i zastosowanie współczynników korekcyjnych jest niekorzystne praktycznie dla wszystkich źródeł, nawet dla tych którym przypisać się ma współczynnik korekcyjny 2 (przypadek fotowoltaiki). W przypadku źródeł którym przypisany byłby współczynnik mniejszy od jedności nastąpi jednorazowy gwałtowny spadek przychodów (obecnie maksymalna kwota jako może uzyskać instalacja OZE, bez rozróżnienia sektorowego to około 490 zł, choć w praktyce takich dochodów się zasadniczo nie osiąga, lub dzieje się to bardzo rzadko). Po zastosowaniu współczynnika korekcyjnego np. rzędu 0,75, przy obecnej średniej cenie energii na poziomie 202 PLN, nastąpiłby jednorazowy spadek przychodów, o co najmniej 18% (przy założeniu, że uda się sprzedać całość wytworzonej energii po średniej cenie rynkowej, co wobec zamiaru rezygnacji z obowiązku zakupu energii, jest mało prawdopodobne). W następnych latach przychody takiego źródła mogłyby wprawdzie rosnąć (przy hipotetycznym, ale mało prawdopodobnym założeniu, że sprzedaż energii utrzyma się na takim samym poziomie i po średniej cenie rynkowej), ale znacznie wolniej niż wzrost cen energii konwencjonalnej. W praktyce należy założyć, że spadek przychodów, zwłaszcza w przypadku źródeł, które nie mają zawartych dobrze obwarowanych kontraktów długoterminowych będzie znacznie głębszy. Co więcej w takich przypadkach zachodzi ryzyko, że część

6 lutego 2012

Stanowisko PIGE O do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

energii możliwej do wytworzenia w ogóle nie znajdzie nabywców, co wpłynie na obniżenie wskaźnika udziału OZE w konsumpcji energii finalnej. Dla słabszych przedsiębiorstw stwarza to realne ryzyko bankructwa.

- p. W przypadku źródeł OZE, które po wejściu w życie projektu ustawy otrzymałyby wysoki współczynnik korekcyjny w początkowym okresie nastąpi znaczny wzrost przychodów (nawet o 50% w stosunku do stanu obecnego (zastrzeżenie w związku z brakiem gwarancji ceny sprzedaży energii w tym przypadku również obowiązuje). Jednak przy znacznym wzroście ceny energii (do osiągnięcia na przestrzeni kilku najbliższych lat – warto pamiętać, że ceny energii netto wzrosły w latach 2005-2010 o ponad 100%) źródło takie pozyskiwać będzie przychód co najwyżej zbliżony przychodom jednostkowym dla źródeł bez wsparcia ($k=0$). Taka sytuacja może nastąpić przed 2020 r. jeśli średnia cena energii będzie rosła zgodnie w przewidywaniach części analityków. Prawdopodobieństwo wzrostu cen energii potwierdzają dostępne scenariusze rozwoju sytuacji rynkowej. Przeprowadzone powyżej rozważania podważają sensowność tak zaprojektowanego systemu wsparcia, który oparto o zasadę dywersyfikacji (sektoryzacji) poziomu wsparcia kierowanego dla poszczególnych źródeł. Zaprezentowany w projekcie ustawy model sprzyjający tylko rozwojowi technologii współspalania, która przed oddaniem do użytku nie ponosi względnie wysokich nakładów inwestycyjnych, pozyskując w dłuższej perspektywie wysokie przychody (współczynnik korekcyjny 0,7 nie wskazany na rysunku). Wyniki powyższej analizy potwierdzają także, że uzasadnienie do projektu ustawy przywołane do art. 35 pomija rzeczywiste skutki proponowanych rozwiązań, a nawet zawiera stwierdzenia niezgodne ze stanem faktycznym. Przykładowo w Uzasadnieniu twierdzi się, że „w art. 35 dokonano modyfikacji dotychczasowego sposobu obliczania opłaty zastępczej. Modyfikacja nie będzie miała żadnych skutków w najbliższym okresie, jednakże zablokuje możliwość niekontrolowanego wzrostu opłaty zastępczej w przypadku gwałtownego wzrostu cen energii na rynku konkurencyjnym”.

Należy przy tym podkreślić, że przywołanie w tym miejscu oraz podobnie w Krajowym Planie Działania słów „niekontrolowany wzrost” nie ma swojego uzasadnienia w rzeczywistych zasadach waloryzacji opłaty zastępczej. Obowiązujące dziś przepisy w jednoznaczny sposób określają, że limit opłaty zastępczej (*Ozj stara*) powiększa się corocznie o wskaźnik inflacji ogłaszany przez Prezesa GUS. Nie ma natomiast żadnego bezpośredniego związku pomiędzy zmianami cen energii na rynku konkurencyjnym, a wzrostem wartości opłaty zastępczej. Wzrost ceny energii może wpłynąć jedynie pośrednio na wskaźniki inflacji, ale jednocześnie powodować może spadek popytu na energię, a to z kolei wpłynie na możliwość wykonania obowiązków zakupu, a tym samym na zmniejszenie wpływów z tytułu opłaty zastępczej. Po przyjęciu ustawy w projektowanej wersji, wielkość przychodów (*Ozj nowa* + *Oze*) po zastosowaniu odpowiedniego współczynnika korekcyjnego będzie

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

systematycznie maleć (wsp.>1) lub co najwyżej w niewielkim stopniu rosnąć (wsp.<1), w taki sposób, że w modelu zaprezentowanym z rysunku, jednostkowy przychód zrówna się być może już po kilku latach – jest to zasadnicza sprzeczność z ideą zdywersyfikowania poziomu wsparcia dla poszczególnych technologii. Zatem model nie spełni swojej roli stymulującej ani dla biogazu ani dla fotowoltaiki, natomiast w przypadku energetyki wiatrowej znacznie zmniejszy zainteresowanie tego typu inwestycjami, ze względu na ich wątpliwą opłacalność (przyznanie energetyce wiatrowej współczynnika korekcyjnego poniżej 1 należy uznać za kontrowersyjne i nie znajdujące żadnego uzasadnienia w modelach biznesowych dla tego sektora). Tylko przy niskim wzroście cen energii, „zrównywanie” jednostkowych przychodów w poszczególnych źródłach będzie odbywać się na przestrzeni dłuższego okresu. Taki scenariusz przyjmuje Ministerstwo Gospodarki, gdy zakłada bardzo niski wzrost cen energii na rynku hurtowym w OSR, ale już w przypadku tej części uzasadnienia, gdzie mówi się o konieczności redukcji kosztów systemu wsparcia, szermuje się „obawą” przed „gwałtownym wzrostem cen energii” (zapisy w Uzasadnieniu lub w Krajowym Planie Działań).

Do tej pory praktycznie żaden scenariusz dotyczący cen energii nie sprawdził się w długoletnim planowaniu, jednakże liczne źródła szacują znacznie większe wzrosty cen energii na rynku hurtowym niż prezentuje to projektodawca w OSR. Dla przykładu szacowana przez RNPRES średnia cena energii na rynku hurtowym osiągnie w roku 2013 wartość większą niż w scenariuszu Min. Gospodarki w roku 2020. Nie chroni to w żaden sposób wytwórców, dla których planuje się zwiększyć jednostkowe przychody w projektowanej ustawie, a po raz kolejny chroni spółki obrotu, którym zgodnie z zaprojektowanym algorytmem wyliczenia wartości (*Ozj nowe-Oze*), odpowiadającej dzisiejszej opłacie jednostkowej, „funduje się” coroczny spadek jej wartości.

- q. Warto przytoczyć także propozycję projektodawcy z Art. 46, że certyfikaty mają obowiązywać dla danego wytwórcy przez 15 lat od dnia skorzystania z systemu wsparcia. Niezgodne jest to z Krajowym Planem Działania, gdzie Rada Ministrów wskazała na str. 101, że „koncesjonowany wytwórca OZE może uczestniczyć w systemie [zielonych certyfikatów] przez cały okres wytwarzania energii elektrycznej z OZE”. PIGEO wnosi, mimo tego stwierdzenia, o ustalenie okresu 20 letniego na funkcjonowanie wsparcia, przy typowym okresie kredytowania inwestycji w Polsce wynoszącym 15 lat. Wnosimy o utrzymanie tego okresu także dla energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu rolniczego i mikroinstalacji, mimo że instalacje takie nie wymagają koncesji.
- r. Współczynniki korekcyjne będą zgodnie z propozycją projektodawcy ustalone co 3 lata na 5 lat (akt wykonawczy to określi). W różny sposób można interpretować tę propozycję, jednakże ewidentnie nie wynika z tego aby

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

współczynnik, raz ustalony, obowiązywał dla danego wytwórcy w długoletniej perspektywie (np. 15 czy 20 lat) - a możliwość przewidzenia przychodów w okresie 20 lat w przód jest dla inwestora kluczowa przed podjęciem zamiaru inwestycyjnego. Chociaż, jak wskazała analiza zaprezentowana na rysunku nakreślonym przez PIGEO, ustalenie raz współczynnika w długoletnim okresie prowadzi do załamania modelu zaprezentowanego przez projektodawcę. Można przypuszczać, że rozporządzenie wykonawcze przedłoży różne współczynniki w każdym roku w perspektywie 5 letniej, z tym że po przyjęciu noweli rozporządzenia po 3 latach współczynniki mogą ulec zmianie). Można spodziewać się tego, skoro sam projekt ustawy działa „wstecz” dla przedsiębiorców już funkcjonujących na rynku. Proponowany mechanizm nie pozwala przewidzieć przychodów w okresie dłuższym niż 3 lata. Trzeba dodatkowo wskazać, że nowe inwestycje muszą być realizowane znacznie szybciej od momentu powzięcia zamiaru inwestycyjnego aby w czasie 3 lat „zdażyć” załapać się na właściwe współczynniki, które mogą nie obowiązywać w wieloletniej perspektywie. Średni czas przygotowania inwestycji w Polsce sięga 4-5 lat. Poza tym raz jeszcze należy podkreślić, że ustalanie współczynników nie w ustawie, tylko w rozporządzeniu wykonawczym nie sprzyja zapewnieniu bezpieczeństwa i stabilności systemu wsparcia. Dyrektywa art 3 ust. 2 określa wyraźnie, że „Państwa członkowskie wprowadzają środki skutecznie zaprojektowane [aby osiągnąć cel]”.

- s. Ponadto warto podkreślić, że projektowany algorytm określający jednostkowy przychód z tytułu wytwarzania energii w źródłach odnawialnych określony w art. 35 ust. 1 pozwala określić maksymalny przychód a nie minimalny gwarantowany, który dopiero zapewnia stabilność i przewidywalność przychodów w inwestycji wykorzystujących źródła odnawialne. Mając na uwadze, przyjęty Krajowy Plan Działania, w którym wskazano na str. 30, że „Głównym zamierzeniem legislacyjnym mającym na celu systematyczne zwiększanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zapotrzebowaniu na energię brutto, jest planowana ustawa o energii ze źródeł odnawialnych. Założeniem tej regulacji będzie m.in. wdrożenie jednolitego i czytelnego systemu wsparcia dla producentów zielonej energii, który stanowiłby wystarczającą zachętę inwestycyjną dla budowy nowych mocy wytwórczych, a tym samym spowoduje zwiększenie udziału energii z OZE. System ten będzie opierał się tak jak obecnie, na mechanizmie tzw. świadectw pochodzenia. Zaproponowany mechanizm będzie zależny od technologii OZE i będzie uwzględniał m.in. stopień zwrotu inwestycji, postęp techniczny w tym obniżenie kosztów stosowania technologii, oraz szacunkowy efektywny okres pracy instalacji. (...) Dodatkową regulacją zapewniającą bardziej efektywne wykorzystanie środków oraz zlikwidowanie bariery polegającej na ryzyku inwestycyjnym jest wprowadzenie do systemu wsparcia minimalnego gwarantowanego poziomu przychodu” należy zatem w projektowanej ustawie wprowadzić minimalny przychód dla jednostkowej

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

ilości energii generowanej z OZE. Ten gwarantowany minimalny przychód, na który powołuje się projektodawca w Krajowym Planie Działania oraz w Uzasadnieniu do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii przeinterpretowany został przez autorów projektu ustawy do pozbawienia wytwórców ceny gwarantowanej za energię i pozostawienie maksymalnej wartości certyfikatów. Chociaż zapisy określone art. 80 pkt 4 nie są klarowne i mogą prowadzić do wymierzenia kary za sprzedaż certyfikatów po cenie wyższej niż ustalona w danym roku wartość różnicy O_{zj}-O_{ze}. Zapis ten może po raz kolejny może sugerować, że system wspiera spółki obrotu energią, które w pełni skorzystają na odliczeniu podatku akcyzowego, a stracą wytwórcy energii w źródłach odnawialnych. PIGEO apeluje o wprowadzenie minimalnego przychodu i wprowadzenie kary za sprzedaż energii poniżej ustalonej gwarantowanej ceny i pozostawienie górnej ceny (energii/ poziomu wsparcia) rynkowi.

- t. Nieprecyzyjny, tak jak obecnie z resztą, jest zapis dotyczący publikacji wielkości obowiązków (art. 38 projektu ustawy). Zapis tej treści w projekcie prowadzi do sytuacji w której wielkość obowiązków zostanie określona raz na 15 lat. Kilka lat po uchwaleniu rozporządzenia (dla przykładu po 6 latach) wielkość obowiązków dla inwestorów wchodzących na rynek oraz podmiotów zobligowanych, o których mowa w art. 32 ust. 2 znana będzie w perspektywie zaledwie 8 lat (pierwszy obowiązek dotyczył roku uchwalenia rozporządzenia). Z podobną sytuacją mamy do czynienia obecnie, kiedy to wielkość obowiązków opublikowana w roku 2008 znana była do roku 2017. Dziś ta perspektywa ograniczona jest zaledwie do 5 lat, co z punktu widzenia inwestycji finansowanej z kredytu bankowego w okresie 15 lat stanowi barierę montażu finansowego projektu. Wprowadzając obowiązek publikacji wielkości obowiązków co trzy lata i wydłużając okres kolejnych 20 lat liczonych od następnego roku po przyjęciu rozporządzenia, wielkość obowiązków znana byłaby w okresie nie krótszym niż 17 lat. Projektodawca jest w pewnym sensie niekonsekwentny w podejmowanych zobowiązaniach publikacji aktów wykonawczych. W przypadku określenia współczynników korekcyjnych (art. 47 ust. 1) zobowiązuje się do ich publikacji co 3 lata, natomiast tu (art. 38 ust. 1) nie nakłada żadnego zobowiązania co do wydłużania obowiązków.
- u. Przedkładając informację o publikacji obowiązku, nie wskazuje się, że Polska dąży do osiągnięcia celu ustalonego w sektorze elektroenergetyki na poziomie 19,13% w roku 2020 (KPD tabela 3). Jest to cel obligatoryjny, zatem wartość ta, przyjęta w KPD, powinna zostać zamieszczona w ustawie o odnawialnych źródłach energii z odpowiednią korektą wartości brutto do wartości netto, jeśli wielkość obowiązków ma być ustalana jak obecnie do wartości netto (czyli ilości energii elektrycznej dostarczonej do odbiorcy końcowego). Dla ułatwienia, PIGEO wskazuje, że udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych wyliczony na poziomie 19,13% w stosunku do finalnego zużycia energii elektrycznej brutto przekłada się na wielkość

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

obowiązku liczony do finalnego zużycia energii elektrycznej netto na poziomie 25%. Powinna zostać uwzględniona także korekta *in plus* stosowanych współczynników korekcyjnych dla poszczególnych źródeł, które wprowadzają tylko sztuczne zawyżenie lub zaniżenie ilości MWh energii elektrycznej zawartej w świadectwie pochodzenia. Jest to zadanie niezwykle trudne i, niestety, mogące nieść za sobą konsekwencje nie wypełnienia fizycznie wielkości obowiązku ustalonego na 25%. W oparciu o przedłożone współczynniki i analizę ryzyk związanych z systemem wsparcia zielonymi certyfikatami nastąpi wyhamowanie rozwoju energetyki wiatrowej oraz nierychliwy rozwój źródeł biomasowych, biogazowni. Analogicznie należy wprowadzić do projektu ustawy cele dla udziału ciepła z odnawialnych źródeł w sektorze ciepłowniczym oraz energii ze źródeł odnawialnych w transporcie. W Uzasadnieniu stwierdzono, że „*Niezwykle istotne jest wkomponowanie w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii przepisów gwarantujących realizację celów KPD, stanowi szczegółowe ujęcie ścieżki wzrostu energetyki odnawialnej w Polsce w perspektywie najbliższych 10 lat w podziale na poszczególne technologie.*” Dlatego zasadne jest wprowadzić do projektu ustawy zapisy przedstawiające obligatoryjne do osiągnięcia cele w poszczególnych sektorach energii: elektroenergetyki, ciepłownictwa i chłodu oraz w transporcie.

- v. Kolejne zagadnienie, spośród wybranych, do którego należy odnieść się jest wsparcie kierowane dla jednostek modernizowanych. Zdaniem PIGEO w sposób nieuprawniony nadaje się wsparcie zielonymi certyfikatami dla jednostek modernizowanych, co prowadzi do nierównego traktowania podmiotów w dostępie do pomocy publicznej. Zapisy art. 46 ust. 3, 4 i 9 powinny zostać zniesione. Każda jednostka podlega „jakimś” modernizacjom - jest to wpisane w koszty operacyjne. Projektowane przepisy umożliwiły by pozyskanie wsparcia dla jednostki oddanej do użytku w roku 1998 przy modernizacji, której koszt wyniósłby przysłowiową złotówkę. Jest to absurdalne rozwiązanie, nie przynoszące efektu w postaci powstawania nowych mocy wytwórczych i większej generacji energii, tylko wspieranie starych instalacji na poziomie takim, jakie otrzymałaby równorzędna nowa jednostka. Jest to sprzeczne z podnoszoną wielokrotnie ideą oszczędności na rzecz ochrony konsumenta energii elektrycznej.
- w. Nieuzasadnione z uwagi na powyższe jest także obniżenie przez projektodawcę ceny gwarantowanej za energię elektryczną z mikroinstalacji OZE aż o 30% w stosunku do dziś obowiązującej dla tego typu instalacji (wszystkich rodzajów OZE) - Art. 26. Kwestie opisane wyżej w zakresie braku gwarancji pełnej ceny oraz niejednoznaczność wyboru spółki zobligowanej do zakupu w pełni wpisują się także dla mikroinstalacji. Należy jednoznacznie podkreślić nierówne traktowanie podmiotów „małych” na rynku energii, wydawałoby się uprzywilejowanych zapisami Dyrektywy i Krajowego Planu Działania.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

- x. Zgodnie z zapisami Art. 28 projektodawca proponuje aby świadectwa pochodzenia (zielone certyfikaty) przysługiwały tylko i wyłącznie przedsiębiorstwom prowadzącym działalność gospodarczą. Zatem prosumenci, czyli osoby wytwarzające energię elektryczną z mikroinstalacji, o których mowa w Art. 13 ust. 2 nie pozyskują certyfikatów. Otrzymują ją z kolei spółki obrotu energią za energię zakupioną od właściciela mikroinstalacji?! - Art. 28, ust. 1 pkt 3) oraz Art. 29 ust. 1.
- y. Projektodawca proponowanym zapisem w Art. 29 ust. 1 zezwala na pozyskania świadectwa pochodzenia przedsiębiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej z mikroinstalacji. W przypadku, kiedy zakup następuje od mikroinstalacji nieprosumenckiej, czyli takiej której właściciel prowadzi działalność gospodarczą, o której mowa w Art. 13. ust. 1 następuję „podwójne” naliczanie wartościowych świadectw pochodzenia i jest to niezgodne z Dyrektywą 2001/77/WE, Dyrektywą 2004/8/WE oraz ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska naturalnego (2001/C 31/03, Dz. U. UE C z dnia 3 lutego 2001 r.). Przyjmując przepis w projektowanej ustawie pozostanie sprzeczność z ustawą o podatku akcyzowym mogąc prowadzić do nieuprawnionego podwójnego odliczenie podatku akcyzowego za tę samą ilość energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych po stosownym umorzeniu świadectw pochodzenia. Niejasne zapisy przytoczone w Art. 37 mogą ponadto skutkować w ogóle brakiem możliwości pozyskania świadectw pochodzenia przez mikroinstalację.
- z. Projektodawca w Art. 26, obniżając cenę energii elektrycznej sprzedawanej przez właściciela mikroinstalacji, o którym mowa w Art. 13 ust. 2 (prosument) wskazuje, że cena energii gwarantowana dla takiego wytwórcy może zostać podwyższona mnożąc cenę energii średnioroczną obniżoną o 30% przez odpowiedni, najwyższy w danej technologii, współczynnik korekcyjny powiększony dodatkowo o wartość 0,5. Najwyższy współczynnik korekcyjny zaprezentowany w OSR do projektu ustawy wynosi 2 (fotowoltaika). Jednakże, wartość współczynnika korekcyjnego może mieć, w myśl projektowanej ustawy, zastosowanie nie do energii wyprodukowanej, tylko do świadectw pochodzenia. Nie znajduje zrozumienia zastosowanie współczynnika korekcyjnego wyliczonego w stosunku do świadectwa pochodzenia i jego zastosowanie do ceny energii elektrycznej. Przyjmując dla prosumenta (hipotetycznie), że współczynnik korekcyjny wydawany na podstawie art. 47 ust. 1 ma zastosowanie także dla energii elektrycznej z mikroinstalacji i przyjmując wartość współczynnika korekcyjnego na poziomie maksymalnym z OSR, jednostkowy przychód ze sprzedaży 1 MWh spółce obrotu energią będzie mniejszy niż jednostkowy przychód możliwy do osiągnięcia przy obecnie obowiązujących przepisach (byłoby to po wejściu w życie ustawy w 2012 r. ok. $0,7 \times 202 \times 2,5 = 353$ PLN/MWh przy dziś możliwym przychodzie na poziomie ok. $202 + 250 = 452$ PLN/MWh). W przypadku

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

mikroinstalacji wiatrowej jednostkowy przychód po wejściu w życie projektowanej ustawy byłby niższy aż o ok. 200 PLN/MWh w porównaniu do dzisiejszych uwarunkowań rynkowych. Skoro więc dziś praktycznie żadne mikroinstalacje się nie rozwijają, tym bardziej nie będą rozwijać się po przyjęciu takiej ustawy. Jednocześnie wskazać należy, że obecnie nie ma ograniczenia w ilości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci, a takie ograniczenie zostało nadane przez projektodawcę na mikroinstalacje, o których mowa w art. 13 ust. 2. Zakładając hipotetycznie, że z mikroinstalacji można zbywać całą ilość wytworzonej energii elektrycznej „do sieci”, inwestycja w instalację 39 kW w fotowoltaice zwróci się po ok. 30 latach w modelu z projektu ustawy przy jednoczesnym założeniu że w okresie tych 30 lat nie ponosimy żadnych kosztów operacyjnych, w tym także żadnych kosztów na prowadzenie działalności gospodarczej oraz zakładając niezmienną sprawność konwersji PV po 30 latach oraz zakładając inflacyjny wzrost jednostkowego przychodu w czasie (pamiętajmy że model wsparcia, zgodnie z wykresem PIGEO, obrazuje spadek wartości przychodów w funkcji czasu dla fotowoltaiki).

- aa. Projektodawca w Art. 32 ust. 1 pkt 1 wskazuje, że do realizacji obowiązku służą jedynie świadectwa pochodzenia za energię elektryczną wytworzoną w źródłach odnawialnych. Zatem obowiązek nie dotyczy świadectw pochodzenia wydawanych za ekwiwalentną ilość energii elektrycznej ekwiwalentnej (ciepło z kogeneracji, biogaz rolniczy). Stoi to w sprzeczności z zapisem Art. 28, gdzie proponuje się wytwórcom różnego rodzaju świadectwa pochodzenia.
- bb. Projektodawca proponuje rozszerzyć liczbę podmiotów zobligowanych do zakupu świadectw pochodzenia na odbiorcę końcowego zużywającego nie mniej niż 400 GWh energii elektrycznej, co skutkuje nierównym traktowaniem podmiotów na rynku zużywających energię elektryczną przy dużym udziale ich kosztów energii w wartości produkcji. Z takiej propozycji ustawodawca powinien odstąpić. Przyjęcie propozycji projektodawcy może skutkować ponadto utrudnieniem w kształtowaniu i ustalaniu wielkości obowiązków, niezbędnych do osiągnięcia odpowiednich udziałów energii ze źródeł odnawialnych w bilansie finalnego zużycia.
- cc. Następują liczne błędne odwołania, choćby w definiowaniu Eo, Eu (art. 35 ust.1), przy odwołaniu do świadectw pochodzenia (art. 37. ust. 2)

Projektowany system wsparcia nie przewiduje żadnych rozwiązań dla wsparcia systemowego w czasie rozruchu instalacji. Obecny system przewiduje wsparcie w okresie 60 dni rozruchu technologicznego.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Rozdział 5 Art. 57 - 62

1. Wnosimy o poprawę treści Art. 60 ust. 1 i 2. Zapisy są niezgodne z metodologią stosowaną odpowiednio w art. 5-11 oraz art. 4 Dyrektywy 2009/28/WE. Wnosimy także, aby projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii wdrażający Dyrektywę 2009/28/WE określał ścieżki dochodzenia do celu do roku 2020 z podziałem na sektory oraz stosował poprawną metodologię wyliczenia udziałów energii ze źródeł odnawialnych ogólnego i w poszczególnych sektorach.

Uzasadnienie:

Projekt ustawy ma wdrożyć w pełni Dyrektywę 2009/28/WE. Cele określone w Dyrektywie są obligatoryjnie do osiągnięcia, winny zatem być wpisane do ustawy. Dotyczy to udziału ogólnego, oraz w poszczególnych sektorach wynoszących odpowiednio 15,5% (ogólny), 17,05% (ciepłownictwo) oraz 10,14% (transport) i 19,13% (elektroenergetyka). Wartości powinny zostać zaczerpnięte z Krajowego Planu Działania z grudnia 2010 r. chociaż należy pamiętać, że w przypadku udziału wyliczonego w transporcie i celu ogólnego popełniono w KPD błędy metodologiczne.

Należy zapewnić działania do podjęcia, że w przypadku odbiegania od trajektorii wyznaczonej w Krajowym Planie Działania (stosując się do monitorowania produkcji energii z OZE) zostaną wprowadzone korekty *in plus* dla projektowanych systemów wsparcia, aby umożliwić osiągnięcie celów ogólnych. Aby zapewnić większe wykorzystanie energii elektrycznej oraz biopaliw II generacji w transporcie należy zastosować specjalny system premiowania zgodny z wysokością promowania tych technologii w Dyrektywie - odpowiednio 2,5 i 2.

2. Błędna numeracja Art. 61.

Uzasadnienie:

Nie dotyczy.

3. W Art. następującym po 60 wnosimy o doprecyzowanie zapisów określonych w ust. 1 pkt. 2) oraz 3) aby zgodny był z Dyrektywą 2009/28/WE stanowiąc nie ilość rzeczywistej energii elektrycznej generowanej w elektrowniach wodnych i wiatrowych czy z pomp ciepła, jak proponuje projektodawca (ta bowiem określona jest na zaciskach generatora lub stosownie zmierzona odpowiednio) tylko znormalizowanej ilości energii elektrycznej lub ciepłej w odniesieniu do zaliczania i kalkulowania tej energii do celu krajowego, jak i wspólnotowego. Wnosimy jednocześnie o usunięcie słów: „- biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia określonego udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii brutto.”

Uzasadnienie:

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Zgodnie z Dyrektywą 2009/28/WE załącznik II każdy kraj członkowski zobowiązany jest do znormalizowania ilości wytwarzanej energii elektrycznej w elektrowniach wiatrowych i wodnych w celu zastosowania jednolitego systemu na rzecz statystyki energii wykorzystywanej do wyliczania udziałów energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, w tym z elektrowni wiatrowych i wodnych. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku kwalifikowania energii generowanej z pomp ciepła na potrzeby kwalifikacji energii jako energii ze źródła odnawialnego i dającej wkład w realizację celu krajowego i wspólnotowego. Użyte przez Projektodawcę wskazania, że określi sposób obliczenia rzeczywistej ilości energii jest nietrafione. W żadnej części załącznik II dyrektywy nie ma wskazania wyliczenia rzeczywistej ilości tylko znormalizowanej lub takiej, która ma zastosowanie ideowe na rzecz ujednoczenia metodologii wyliczenia. Projektodawca projektując zapis Art. 61 nie wskazuje sposobu wyliczenia ilości (znormalizowanej) energii elektrycznej, sugeruje zastosowanie metodologii przeliczenia ilości energii elektrycznej w taki sposób, aby osiągnąć cele. Metodologia Załącznika II Dyrektywy, konieczna jest do zastosowania w celu określenia właściwego udziału energii generowanej ze źródeł odnawialnych.

Rozdział 6 Art. 63 - 72

1. Wnosimy o kompleksową zmianę systemów certyfikacji instalatorów zaproponowaną przez projektodawcę w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii w kierunku zapewnienia jakości instalowanych urządzeń, dających odpowiednią gwarancję poprawności działania inwestorowi i zdjęcie wszelkich ograniczeń w dostępie do zawodu instalatora pomp ciepła, kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, kotłów na biomasę, mikrobiogazowni oraz mikrowiatraków, w szczególności wymagania wykształcenia kierunkowego.

Uzasadnienie:

Zaproponowane mechanizmy certyfikacji instalatorów, obok kwestii mikroinstalacji zajmują znaczną część projektu ustawy o odnawialnych źródła energii. Większa część regulacji określonych w Dyrektywie wykorzystana została w sposób niewłaściwy przez projektodawcę do stworzenia skomplikowanego procesu uzyskiwania certyfikatu na rzecz wykonywania zawodu instalatora instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii i jednocześnie nakreśliła szereg ograniczeń w dostępie do zawodu instalatora. Ówczesnie, nie tylko w Polsce, ale z powodzeniem w pozostałych krajach UE, producenci we własnym zakresie stosują systemy szkoleń kształcąc przyszłą kadrę instalatorów. Projekt ustawy traktuje na równi wszystkich praktyków oraz osoby planujące związać zawód z instalatorem pod względem wymagań pozyskania certyfikatu instalatora. Cykl szkoleń i egzaminów oraz nakreślone wymagania w dużej mierze wprowadzają ograniczenia w dostępie do zawodu instalatora, podnosząc koszty po stronie producenta, co będzie mieć przełożenie na koszt usługi wykonania instalacji odnawialnego źródła i w konsekwencji ograniczenie w osiąganiu celów przy wykorzystaniu małych, prosumenckich technologii. Tworzony system certyfikacji powinien umożliwić wszystkim zainteresowanym podmiotom łatwy dostęp do systemów kwalifikowania. Należy wnioskować o zniesienie wytycznej mówiącej o obowiązku posiadania wykształcenia kierunkowego. Większość instalatorów (również tych bardzo dobrych) nie ma takiego. Proponowany zapis narazi ich na stratę czasu i pieniędzy na „uzupełnienie

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

wykształcenia”, podczas którego nie nauczą się wiele nowego. To zapis rozwijający rynek edukacji, a nie OZE. Szkolenia i egzaminy w celu pozyskania certyfikatu instalatora powinny być zaleceniem (poprawa własnej wiarygodności w oczach klienta), a nie obowiązkiem. System szkoleń i certyfikacji to również rozwój rynku edukacyjnego, a nie OZE. W myśl przepisów ustawy obowiązkiem instalatora powinno być posiadanie odpowiednich uprawnień potrzebnych do danego typu urządzenia (np. elektrycznych, gazowych, chłodniczych) oraz poświadczenie odbycia szkolenia przez producenta (certyfikat producenta). Analogicznie do uprawnień, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci (Dz.U. nr 89, poz. 828 i nr 129 poz. 1184 oraz z 2005 nr 141, poz. 1189), certyfikaty nie powinny posiadać terminu ważności dla osób stale zatrudnionych i wykonujących instalacje OZE w specjalistycznych firmach.

Rozdział 7 Art. 73 - 79

1. Wnosimy o wykreślenie ust. 1 w Art. 77. ~~„1. Minister właściwy do spraw gospodarki, stosując obiektywne i przejrzyste zasady oraz biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, w drodze decyzji, wyraża zgodę na przystąpienie przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii do wspólnego projektu energetycznego.”~~

Uzasadnienie:

Dyrektywa 2009/28/WE nie wymaga wyrażania zgody na wspólne projekty. Zapis może prowadzić do uznaniowości projektów do realizacji przedsięwzięć wspólnych.

Rozdział 8 Art. 80 - 90

1. Wnosimy o zmianę W Art. 80 poprzez anulowanie nadanie następującej treści pkt 4: ~~„4) stosuje się ceny lub stawki opłat wyższe niż określone w niniejszej ustawie, z wyłączeniem sprzedaży energii elektrycznej lub ciepłej z odnawialnych źródeł energii, o których mowa w Art ...[odpowiednio] oraz świadectw pochodzenia, o których mowa w Art. ... [odpowiednio];”~~

Uzasadnienie:

Zapis art. 80 pkt 4 jest nieprecyzyjny i może skutkować ograniczeniem rynkowej ceny za energię czy świadectwo pochodzenia, szczególnie kiedy ma zastosowanie zwolnienie energii ze źródeł odnawialnych z podatku akcyzowego, co w konsekwencji (obecnie) umożliwia sprzedając certyfikaty na giełdzie pozyskać wyższą cenę. Propozycja projektem ustawy jest niezgodna z Dyrektywą, gdyż po raz kolejny następuje próba wprowadzenia swego rodzaju systemu wsparcia, z którego skorzystają nie wytwórcy tylko spółki obrotu energią. Niezgodna jest także z przyjętym Krajowym Planem Działania, który wskazuje na str. 77, że wsparcia (trzeba podkreślić, że chodzi o wytwórców) obejmuje: „zwolnienie energii wyprodukowanej w źródłach odnawialnych z podatku akcyzowego przy jej sprzedaży odbiorcom końcowym.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Podatek akcyzowy wynosi aktualnie 20 zł od każdej MWh sprzedanej odbiorcy końcowemu. Dzięki temu zwolnieniu wartość świadectwa pochodzenia, jest wyższa niż wysokość opłaty zastępczej na rzecz NFOŚiGW, co przekłada się na jego wyższą cenę rynkową i w konsekwencji wyższe przychody wytwórców przy sprzedaży praw majątkowych do świadectw". Należy podkreślić, że wyższa cena nie dotyczy wszystkich dostępnych na rynku świadectw pochodzenia. Większa ich część zbywana jest w ramach długoterminowej umowy między wytwórcą a zobligowanym a tu cena jest ustalana na znacznie niższym poziomie niż cena uzyskiwana na giełdzie energii czy ustalona wartość jednostkowej opłaty zastępczej.

2. Wnosimy o zmianę treści pkt 8 w Art. 80 do następującej: „8) nie przestrzega obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w *mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii*”

Uzasadnienie:

Zagadnienie obliża zakupu ceny ze wszystkich OZE dyskutowane było przy uwagach w rozdziale 4.

3. Wnosimy o zmianę w Art. 82 treści ust. 1 poprzez przyjęcie jego następującej treści „1. Minimalna wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w art. 80 pkt 1-2 nie może być niższa, niż różnica pomiędzy wysokością opłaty zastępczej, obliczonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 35-37 ust.1, a wysokością uiszczonej opłaty zastępczej, pomnożona przez współczynnik 1,3.”

Uzasadnienie:

Obecnie wysokość kary za nie wypełnienie wskazanych obowiązków wynosi 130% wskazanej różnicy. Tak podał również projektodawca w Krajowym Planie Działania na stronie 90. Nie wskazano, że nastąpi odstępiania od wymierzenia wysokości kary. Dlatego uznajemy za zasadne utrzymanie wysokości kary za niedopełnienie obowiązku.

4. Wnosimy o zmianę treści ust. 2 do następującej treści: „2. Minimalna wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w art. 80 pkt ~~4-9~~ 3-7 oraz pkt 9 oraz pkt 13 - 14 nie może być niższa niż wysokość opłaty zastępczej, obliczonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 37 35 ust. 1.”

Uzasadnienie:

W projekcie ustawy wskazano niewłaściwe odwołania do rodzaju występkę przy wymierzaniu kary.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

5. Wnosimy o dodanie w Art. 82 ust. 2a o następującej treści: „*2a. Minimalna wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w art. 80 pkt 8 nie może być niższa niż iloczyn średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 167 ust. 2 pkt 24 lit. b ustawy z dnia - Prawo energetyczne, wyrażoną w złotych za 1 MWh oraz różnicy pomiędzy ilością oferowanej do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, wyrażoną w MWh, a ilości zakupionej energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii w danym roku, wyrażoną w MWh;*”

Uzasadnienie:

Poprawka jest zgodna z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo energetyczne. Nie wskazano w Krajowym Planie Działania, że nastąpi odstępnie od wysokości kary. PIGEО proponuje przyjąć poprawkę o treści regulacji z funkcjonujących obecnie przepisów Prawa energetycznego.

6. Wnosimy o usunięcie z Art. 85 ust. 2.: „~~2. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.~~”

Uzasadnienie:

Kara nie może być uznaniowa i powinna być nieuchronna i sprawą oczywistą jest brak wymierzenia kary, jeśli obowiązek jest wypełniony.

7. Wnosimy o nadanie stosownych kar wymierzanych przez Prezesa Agencji Rynku Rolnego, zgodnie z obowiązującymi zasadami w ustawie Prawo energetyczne.

Uzasadnienie:

Nie dotyczy.

Rozdział 9 Art. 91 - 97

1. Wnosimy w Art. 91 przyjąć następującą treść ust. 1: „1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.8)) po art. 26d dodaje się art. 26e w brzmieniu: „Art. 26e. 1. Od ~~podstawy obliczenia~~ podatku (~~opodatkowania~~), ustalonejgo zgodnie z art. 26 ust. 1, odlicza się wydatki poniesione przez podatnika na nabycie lub montaż mikro instalacji, w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. Nr, poz), które zostały wyprodukowane po dniu 1 stycznia 2011 r., i których montaż został wykonany przez instalatora mikroinstalacji.

Uzasadnienie:

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Ulga podatkowa wynikająca ze zmniejszenia podstawy opodatkowania w wysokości 10 000 zł dla mikroinstalacji jest znikoma i nie zachęcająca do inwestycji. W efekcie mogłaby prowadzić od odliczenia kwoty ok. 3000 zł, co nie stanowi zachęty do nabycia mikroinstalacji (kotła na biomasę, kolektorów słonecznych czy pomp ciepła). Kwota 10 000 PLN brutto (maksymalnie) możliwa do odliczenia, stanowi zachętę do instalacji. Odliczenie od wartości podatku zastosowała Francja na rzecz promocji wykorzystania rozproszonych mikroinstalacji, co w efekcie przyniosło przyrost zainstalowanych pomp ciepła oraz kolektorów słonecznych i zainteresowanie społeczeństwa w nabywaniu instalacji wykorzystujących źródła OZE. Przychód Skarbu Państwa z tytułu wpływów z podatku VAT byłyby znacznie wyższe aniżeli ulga podatkowa w proponowanej przez PIGEO poprawce.

2. W Art. 92 pkt 2) wnosimy o poprawę wielkości udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Uzasadnienie:

Udział energii w budynkach jest niezgodny z deklaracjami Krajowego Planu Działania, o których mowa w pkt 4.2.3. Projektodawca wprowadzając mniejszy udział w proponowanej regulacji odstępuje od przyjętej deklaracji KPD, co stoi w sprzeczności z zasadami wdrażania Dyrektywy 2009/28/WE.

3. W Art. 93 po pkt 5) dodaje się punkt 5a) o następującej treści: „5a) w art. 29 ust. 2 pkt 16 przyjmuje brzmienie: „16) montażu i przyłącza wolno stojących kolektorów słonecznych; lub paneli fotowoltaicznych lub mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia ... o odnawialnych źródłach energii wykorzystującej w procesie przetwarzania energię wiatru;”

Uzasadnienie:

W warunkach polskich możliwe jest wykorzystanie promieniowania słonecznego także do wytwarzania energii elektrycznej. Zasadne jest dlatego rozszerzenie katalogu urządzeń o panele fotowoltaiczne, oraz dodatkowo mikroinstalacje wiatrowe (jako te wolnostojące).

4. W Art. 95 pkt 3 (5c) mają miejsce błędne przywołania.

Uzasadnienie:

Nie dotyczy.

5. Wnosimy o doprecyzowanie zapisów w Art. 95, w przeciwnym razie nie będzie klarowny cel wspierania przedsięwzięć ze środków publicznych oraz rodzaj pomocy. Dla przykładu, w Art. 95 pkt 3 mówi o refundacji kosztów, zaś 4 wymienia różne rodzaje pomocy. Z kolei w pkt. 3 ppkt 3 wskazuje, że 40% środków przeznaczonych jest na rozwój i modernizację sieci ale tylko i wyłącznie operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych nie wskazując (pomijając wyszczególnioną stację redukcyjną), że związane jest to z integracją jednostek OZE z tymi sieciami. Należy stosownie skorygować

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEО do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

zapisy w odniesieniu do wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu integrację jednostek OZE.

Uzasadnienie:

Niejednoznaczne zapisy.

6. Wnosimy o zmianę podziału środków w Art. 95 kierowanych na inwestycje w odnawialnych źródłach energii. Proponowany podział prowadzi do wyłączenia ze wsparcia projektów o mocach zainstalowanych przekraczających 500 kW.

Uzasadnienie:

W żadnych przepisach wspólnotowych, a szczególnie Dyrektywie 2009/28/WE nie wprowadza się ograniczenia wielkości instalacji do wartości 500 kW. Zasadne jest zwiększenie mocy zainstalowanej, przynajmniej do wartości 1 MW stanowiącej pewną granicę umowną dla jednostek kogeneracji przy określaniu wielkości oszczędności energii pierwotnej paliwa zużywanego w jednostce kogeneracji wysokosprawnej. W żadnym miejscu KPD nie wskazano ograniczenia wsparcia ze środków krajowych dla projektów o mocach do 500 kW.

7. Wnosimy o doprecyzowanie w Art. 95 informacji o udzielaniu środków pomocowych, o których mowa w ust. 5b i ust. 5c, także z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska.

Uzasadnienie:

Niezrozumiałe ujęcie Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (ppkt 5d, 5f, 5i).

8. Wnosimy o wykreślenie w Art. 95 ostatniego akapitu określonego ppk 5o, który nie precyzuje jakich projektów może ewentualne przeniesienie finansowania dotyczyć: ~~„5o. Środki Narodowego Funduszu, o których mowa w ust. 5a, można przeznaczać za zgodą ministra właściwego do spraw gospodarki na wspieranie innych projektów i inwestycji związanych z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii.”~~

Uzasadnienie:

Zapisanie w projekcie ustawy, że środki mogą być przeznaczone na „inne projekty (...) związane z (...) OZE) to daleko idące stwierdzenie, które umożliwia w szerokim zakresie rozwój projektów „okołoenergetycznych”.

9. Wnosimy o doprecyzowanie zapisów w Art. 97 (ostatni akapit). Nie wynika z nich, że inwestycje nie większe niż 500 kW zwolnione są z pozyskania

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co zapewne było intencją projektodawcy.

Uzasadnienie:

Nie dotyczy.

10. Wnosimy o dodanie Art. 97a o następującej treści: *„Art. 73a. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 o podatku akcyzowym Dz. U. w art. 30 dodaje się ust. 7a w brzmieniu: „7a. zwalnia się z podatku akcyzowego energię elektryczną zużywaną na własne potrzeby wytworzonej w mikroinstalacji przez podmioty o których mowa w art. 13 ustawy z dnia ... o odnawialnych źródłach energii.“*

Uzasadnienie:

Mając na względzie rozwój mikroinstalacji oraz zmniejszenie barier podatkowych w tym segmencie, celowym jest zwolnienie producentów energii elektrycznej z mikroinstalacji z obowiązku podatku akcyzowego, szczególnie kiedy właściciel mikroinstalacji nie może otrzymać świadectw pochodzenia za wytwarzaną energię elektryczną ze źródeł odnawialnych i zużywaną na własne cele.

Rozdział 10 Art. 98 - 105

1. (ad. Art. 100) Wnosimy o ustalenie systemu wsparcia stabilnego. Taki może być zapewniony jeśli wprowadzony zostanie regulacyjnie gwarantowany minimalny przychód. W przypadku stosowania zielonych certyfikatów i współczynników korekcyjnych (jednakże w oparciu o inny algorytm niż w projektowanej ustawie), należy określić je w ustawie, nie w rozporządzeniu.

Uzasadnienie:

Przedłożono razem z proponowaną poprawką.

2. W Art. 102 mają miejsce błędne odwołania do innych artykułów.

Uzasadnienie:

Nie dotyczy.

3. Treść Art. 104 jest nie precyzyjna. Wnosimy o uszczegółowienie zapisów o rodzaju pomocy. Należy wstawić stosowne odwołania do innych aktów prawnych.

Uzasadnienie:

Treść Art. 104 jest niezrozumiała

6 lutego 2012

Stanowisko PIGE O do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

4. Ponadto wnosimy w Art. 104 o zmianę treści ust. 2 do następującej: „2. *Decyzje, o przyznanej pomocy publicznej lub w zakresie instrumentów wspierających wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy, pozostają w mocy w dotychczasowym zakresie, o ile wydane zostały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.*”

Uzasadnienie:

Nie należy ustalać utrzymania w mocy decyzji, jeśli nie zostały wydane w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, szczególnie jeśli chodzi o środki publiczne.

5. Wnosimy ponadto o pełną transpozycję przepisów Dyrektywy. Projektodawca nie dostrzega szeregu regulacji do wprowadzenia do przepisów prawa krajowego, które mają kluczowe znaczenie w realizacji celów wspólnotowych. Projektodawca nie wprowadza szeregu ułatwień na rzecz planowania przestrzennego, zaangażowania samorządów, ułatwień w procedurach pozyskiwania pozwolenia na budowę, czy rozwoju inteligentnych sieci z nastawieniem na rozwój aut zasilanych energią elektryczną pochodzącą z OZE. Projekt ustawy zupełnie nie różnicuje poszczególnych sektorów energii i źródeł, jakby nie dostrzegał szeroko pojętych specyficznych korzyści społecznych, ekonomicznych i gospodarczych. Dyrektywa 2009/28/WE oparta jest na kompleksowym, ponadbranżowym podejściu do promocji odnawialnych źródeł energii wszystkich sektorów. Projekt ustawy zaś nie wykracza poza podaż energii, konstruowaną w dodatku w taki sposób aby inwestycje w źródła odnawialne nie opłacały się. Projekt ustawy, ani uzasadnienie i ocena skutków regulacji nie analizują niskoemisyjności lub bezemisyjności energetyki wiatrowej, wkładu w gospodarkę wodną obiektów energetyki wodnej, w szczególności małą retencję, zagospodarowania i utylizacji odpadów z rolnictwa czy zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego w biogazowniach czy elektrociepłowniach na biomasę. Pomija zupełnie możliwości rozwoju fabryk produkujących urządzenia w planowanych inwestycjach i rozwój polskiej myśli technologicznej, która mogła by znaleźć szerokie zastosowanie w branżach jeszcze nie rozwiniętych: np. biogazu i fotowoltaiki. Pomija zupełnie sektor ciepłownictwa oparty o geotermię czy rozproszone źródła wykorzystujące pompy ciepła, kolektory słoneczne i kotły na biomasę, pomija rozwój biopaliw II generacji i wykorzystanie energii elektrycznej z OZE w transporcie. Projekt opiera większość regulacji na sektorze energetyki ograniczonym do skali mikro. Projektodawca nie proponuje mechanizmów prowadzących do skrócenia czasu oczekiwania na decyzje - obecnie średni czas niezbędny na przygotowanie projektu inwestycyjnego wynosi 4-5 lat. Ponadto nie przewiduje rekompensaty w postaci zaproponowania regulacji ułatwiających rozwój OZE wykraczających poza Dyrektywę za już dziś ponad roczne opóźnienie we wdrożeniu przepisów mających ułatwić prowadzenie inwestycji. Dalsze opóźnienia stanowią zagrożenie dla pozyskania środków unijnych wspierających rozwój rozproszonej energetyki i infrastruktury w nowym okresie programowania 2014-2020. Do czasu pełnej transpozycji przepisów z zakresu OZE i efektywności energetycznej, uruchomienie środków unijnych, przewidzianych w ramach polityki spójności i EFRR

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEIO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

będą wstrzymane. Zbyt późne przyjęcie tych regulacji w prawodawstwie krajowym może jednocześnie pozbawić Polskę środków z dodatkowej puli wspólnej 27 krajów członkowskich przewidzianej w ramach tego wsparcia.

Uzasadnienie:

Projekt ustawy, jak wskazuje sam projektodawca w projekcie ustawy ma w pełni wdrożyć Dyrektywę 2009/28/WE.

Uzasadnienie projektu ustawy

Treść Uzasadnienia jest niezgodna i niespójna z projektem ustawy. Wprowadza w wielu kwestiach opinię publiczną w błąd, podając szereg sprzecznych interpretacji projektowanych regulacji znajdujących się w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przykładem może być uzasadnienie przedłożone do Art. 35, w którym stwierdzono, że „*modyfikacja nie będzie miała żadnych skutków w najbliższym okresie*”. Samo opublikowanie projektu ustawy wpłynęło na wstrzymanie przez banki i inne instytucje finansujące, finansowanie i zawieranie umów na sfinansowanie projektów inwestycyjnych. Spółki obrotu zaprzestały prowadzić negocjacje dotyczące zakupu energii generowanej ze źródeł odnawialnych. To tylko dwa (kluczowe zresztą) mocne argumenty zaprzeczające cytowanej informacji. Wskazać należy także, że mniej korzystne warunki będą dotyczyły świadectw pochodzenia za energię elektryczną wytworzoną przed wejściem w życie ustawy, wnioskowanych po wejściu w życie ustawy. Po wejściu w życie zagrożone będą wszystkie funkcjonujące na rynku projekty OZE poprzez zerwanie umów na zakup energii przez sprzedawców z urzędu oraz restrukturyzacja warunków kredytowych poprzez konieczność dokapitalizowania projektu a w wielu wypadkach może doprowadzić do bankructwa podmiotów, których nie będzie stać na natychmiastową spłatę części kredytu. Biorąc pod uwagę niesprzyjające czynniki związane z kryzysem w strefie euro, wysokimi kosztami pozyskania kredytu, rosnącymi kosztami wykonania nowych projektów inwestycyjnych – jak na przykład w energetyce wiatrowej wymuszanie przez zarządców dróg na poziomie powiatów, województw jak i dróg krajowych partycypacji w kosztach remontu dróg w celu umożliwienia dostawy elementów elektrowni wiatrowych na miejsce ich instalacji, stajemy wobec realnej groźby załamania się rynku OZE w Polsce, rynku, który rozwija się - i tylko jedynie w niektórych segmentach - dopiero od kilku lat. Oznacza to, że rynek odnawialnych źródeł energii, rozwijający się głównie dzięki polskim prywatnym inwestorom zostanie ograniczony administracyjnymi decyzjami (mimo postulowanej na każdym kroku deregulacji!), które na dziś nie są w stanie diametralnie i niekorzystnie zmienić efektywność projektowanych i realizowanych już projektów a w przyszłości spowodować spadek dynamiki wzrostu energii produkowanej ze źródeł odnawialnych, co oznacza niewypełnienie wymogów zawartych w Dyrektywach i w konsekwencji wstrzymanie lub brak wsparcia unijnego w ramach polityki spójności dla inwestycji proekologicznych realizowanych nie tylko przez inwestorów, ale samorządy, jednostki naukowe.

Tak więc nie tyle wejście w życie przepisów w projektowanej wersji ustawy, co publikacja opinii publicznej projektu ustawy przyniosło duże szkody w zachowaniu rynku odnawialnych źródeł energii w Polsce i zaszkodziły wizerunkowi rynku inwestycyjnego Polski w oczach inwestorów zagranicznych. Następuje całkowita utrata zaufania inwestorów do państwa i ustalanej przezeń prawa i niezgodność projektowanych przepisów z Dyrektywą

6 lutego 2012

Stanowisko PIGE O do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

2009/28/WE, która, dla przykładu, w preambule wskazuje, że „jednym z ważnych środków do osiągnięcia celu niniejszej dyrektywy jest zagwarantowanie właściwego funkcjonowania krajowych systemów wsparcia wynikających z dyrektywy 2001/77/WE, po to, by zachować zaufanie inwestorów oraz pozwolić państwom członkowskim na opracowanie skutecznych środków krajowych pozwalających osiągnąć wyznaczone cele.”. W żadnym kraju cywilizowanym nie wprowadza się zmian do systemu wsparcia na gorsze dla już funkcjonujących na rynku podmiotów, którzy podjęli inwestycje w nowe instalacje. Ewentualna zmiana na gorsze dotyczy jedynie nowych podmiotów, którzy „nie zdołają” oddać do użytku jednostki wytwórczej do dnia wejścia w życie nowych „gorszych” warunków funkcjonowania na rynku. Polska - w wyniku niezrozumiałych decyzji administracyjnych, może utracić miliardy wsparcia i umocnić opinię kraju nieprzyjaznemu inwestorom i przedsiębiorcom jak również narazić się na wiele procesów odszkodowawczych z przedsiębiorcami którzy zainwestowali w projekty szczególnie w energetyce wiatrowej w ostatnich latach.

Uzasadnienie zawiera szereg informacji zbędnych. Przywołanie, dla przykładu, gwarancji pochodzenia możliwej do pozyskania przez właściciela mikroinstalacji, jako element ułatwiający prosumenckie wytwarzanie energii jest nietrafione i może niewłaściwie utwierdzić obywatela, w tym, że gwarancja pochodzenia stanowi wartość majątkową. A zgodnie z zapisami projektowanego art. 28 projektu ustawy wartość majątkowa wynika nie z gwarancji pochodzenia z ze świadectwa pochodzenia, które wydawane jest tylko i wyłącznie przedsiębiorstwom energetycznym prowadzonym działalność gospodarczą. Wnosimy o wykreślenie takich sformułowań.

W wielu obszarach, szczególnie w kwestiach ważnych, uzasadnienie proponowanych rozwiązań nie zostało w ogóle przedstawione. Dotyczy to chociażby art. 25, poprzez który ustawodawca zdejmując gwarancję odbioru i zakupu energii produkowanej we wszystkich źródłach odnawialnych, za wyjątkiem mikroinstalacji. Wnosimy o szczegółowe przedłożenie Uzasadnienia do każdej proponowanej regulacji, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji zmieniających w stosunku do istniejących przepisów obowiązującej ustawy Prawo energetyczne.

Uznajemy wiele zapisów Uzasadnienia jako niejasne i nieklarowne. Dla przykładu nie są zrozumiałe następujące zapisy:

- Str. 10: „*Niezwykle istotne jest wkomponowanie w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii przepisów gwarantujących realizację celów KPD, stanowi szczegółowe ujęcie ścieżki wzrostu energetyki odnawialnej w Polsce w perspektywie najbliższych 10 lat w podziale na poszczególne technologie.*”
- Str. 6/7: „*W zakresie przyłączenia jednostek OZE do sieci energetycznej nie przewiduje się zmian, gdyż priorytetem jest zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.*”

Wnosimy o doprecyzowanie formułowanych kwestii.

6 lutego 2012

Stanowisko PIGEO do projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii

Po raz kolejny należy przytoczyć przy tym nieuprawnione stwierdzenie z Uzasadnienia, które wskazuje, że „wzmocnienie obecnego systemu wsparcia, poprzez zagwarantowanie jego funkcjonowania do min. 15 lat liczonych od daty oddania inwestycji do użytkowania oraz poprzez współczynnik korygujący doprowadzi do zbliżenia krajowego systemu wsparcia funkcjonalnie zbliżonego do systemu feed-in tariff. Przychody z wytwarzania energii z OZE będą tak samo przewidywalne i pewne jak w systemach wsparcia opartych na systemie feed-in tariff.” Przedłożenie takiej treści świadczy albo o braku znajomości zasad funkcjonowania systemu wsparcia wykorzystującego ceny gwarantowane albo jest próbą usprawiedliwienia wad systemu wsparcia zielonymi certyfikatami.

Wnosimy o wyjaśnienie i ujednoczenie z projektem ustawy proponowanej daty wejścia w życie projektowanej ustawy.

Ocena Skutków Regulacji projektu ustawy

Na tym etapie nie poddajemy szczegółowej ocenie wielkości współczynników. Trudno jednak nie odnieść się do założeń, które posłużyły do ich wyliczenia, mimo braku (na ten czas) dostępu do szczegółowych danych prezentowanych chociażby w OSR. Zdaniem PIGEO praktycznie wszystkim źródłom zaniżono znacząco koszt jednostkowy, na podstawie którego określono wstępne współczynniki korekcyjne, za wyjątkiem dużej energetyki opartej biomasą, w szczególności w technologii współpalania. Być może, Ministerstwo w swoich analizach uwzględniło jedynie koszty budowy i wyposażenia, a nie uwzględniło kosztów deweloperskiego przygotowania projektu, infrastruktury i znaczących kosztów finansowych. Dla przykładu, warto odnieść się do zaprezentowanego jednostkowego kosztu wytwarzania energii w sektorze wiatru. W danych prezentowanych przez Ministerstwo w prezentacji z dn. 22 grudnia ur. oraz w OSR podaje się, że średni koszt wytwarzania jednostkowej energii elektrycznej w sektorze energetyki wiatrowej jest najniższy (wynosi rzekomo poniżej 250 PLN/MWh) spośród wszystkich pozostałych źródeł, także, w pewnych zakresach, w porównaniu do wielkoskalowych instalacji opalanych biomasą wspólnie z paliwami konwencjonalnymi. Stoi to w sprzeczności z upowszechnianymi publicznie w ostatnim czasie przez przedstawicieli tego samego Ministerstwa i innych organów Państwa danymi dot. kosztów wytwarzania energii wiatrowej zestawianych z kosztami wytwarzania energii atomowej. Wówczas koszt jednostkowy wytwarzania energii wiatrowej wydaje się być najwyższy i wynosi od 150 do 160 euro/MWh, co w przeliczeniu na PLN daje ok. 720 na MWh. Oczywiście obydwie wartości, zarówno 250 PLN/MWh jak i 720 PLN/MWh nie mają zastosowania w warunkach polskich. Rozsądnym wyjściem, chcąc uniknąć obawy przed pozyskaniem subiektywnych danych, jest skonsultować koszty wytwarzania w poszczególnych źródłach z bankami, które od lat finansują tego typu przedsięwzięcia OZE w Polsce. Wyliczenia powyższe i krótka dyskusja podważają rzetelność wykonanych analiz dla technologii OZE na rzecz zaprojektowania systemów wsparcia, który ma wspomóc osiągnięcie celu w roku 2020.